

www.musavat.com

MUSAVAT

Novruz
Bayramınız
Mübarək!

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 18-26 mart 2017-ci il Şənbə № 60 (6674) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Qubad İbadoğlu Azərbaycanın MSST-dən çıxmasının pərdəarxasını danışdı

"Hökumət nümayəndələri həmin iclasa hazır bəyanatla gəlmişdilər"

yazısı səh.5-də

Əfv edilən məhkumlar həbsxanadan buraxıldılar

yazısı səh.3-də

ANS-in yayımı bərpa olacaqmı...

yazısı səh.4-də

Xalq artistinin iki ailə üzvünün ölümünə səbəb olan məmur oğlu əfvə necə düşüb...

yazısı səh.7-də

"ABŞ-Türkiyə yaxınlaşması hər iki ölkə üçün faydalı olacaq" - ekspert

yazısı səh.9-də

Avropa üçün prioritet - demokratiya, yoxsa korporativ maraqlar?

yazısı səh.7-də

Deputat Azərbaycanın adı qarışan 56 milyonluq rüşvət qalmaqalından danışdı

yazısı səh.13-də

Vəzifəyə müsabiqə yolu ilə təyinat sui-istifadə hallarına yol açmağa bilər

yazısı səh.7-də

Keçmiş polis narkotiklə tutuldu

yazısı səh.14-də

Satışda olan saxta araqlara diqqət: onları içən ölə bilər

yazısı səh.15-də

ASAN Xidmətə işə adam "düzəldən" dələduz tutuldu

yazısı səh.14-də

Məhbusun türmədə ölməsi Ermənistanı qarışdırdı

SƏRKİSYANIN ÖLÜMÜ SƏRKİSYAN REJİMİNİ BÖHRANAN SOXDU - DÜŞMƏN ÖLKƏ ÇALXALANIR

2 aprel yaxınlaşdıqca işğalçı ölkədə siyasi ehtiraslar artır, atəş səsləri eşidilməyə başlayıb; hərbi müxalifət iqtidarı silahlı çevrilişlə hədələdi; Kremlin dəstəyi Ermənistan prezidentini xilas edəcəkmi? Azərbaycan üçün unikal şans pəncərəsi açılır...

yazısı səh.8-də

Hökumət deputatlarının gözlənilməz etirazı ilə üzləşdi - sərt tənqidlər

Milli Məclis üzvlərindən illik hesabatla kəskin reaksiya: "Bazarlar od tutub yanır"; "Banklar vətəndaşı soyur"; "Milletin belini qırıq"; "Bu məsələlərdə hökumətin günahı var. Biz bunu deyəndə qəbahətmi olur?" yazısı səh.10-da

Prokurorun 13 il həbs istədiyi vitse-admiral Şahin Sultanova şərti cəza verildi

yazısı səh.2-də

Aynur Camalqızı yazar Mövludun intiharı barədə bilinməyənləri danışdı

yazısı səh.6-da

"Qara kəmərdən" ağ mundirdə çıxan general - Zakir Nəsirov

yazısı səh.3-də

Prezident Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik etdi

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib.

APA-nın məlumatına görə, təbrikdə deyilir:

“Əziz həmvətənlər! Sizi Novruz bayramı münasibətilə səmimi qəlbədən təbrik edir, hər birinizə can sağlığı və xoş əhval-ruhiyyə arzulayıram.

Novruz bayramı ulu babalarımızın zəngin mənəvi aləmini dolğun təcəssüm etdirir. Ən qədim təsəvvürləri qoruyub saxlayıb bu bayram təbiətlə insanın sarsılmaz vəhdətinə dərin ehtiramın ifadəsidir. Odlar diyarına onun hər gəlişi min illərin ənənəsinə uyğun, rəngarəng mərasimlər və el şənlikləri ilə müşayiət olunub. Milli özünüdərkini təşəkkülündə müstəsna mövqeyə malik Novruz ənənələri çoxmərhələli tarixi keçmişinə daim ehtiramla yanaşan xalqımızın dünya mədəniyyətinə misilsiz töhfələrindəndir. Həmin ənənələrin müqəddəs ərməğan kimi həmişə uca tutulması və layiqincə yaşadılaraq gələcək nəsillərə çatdırılması hər bir azərbaycanlının vətəndaşlıq borcudur.

Bahar bayramı dövlət müstəqilliyimizin nailiyyəti olaraq rəsmi statuslu əsl ümumxalq bayramı səviyyəsində ölkəmizin bütün guşələrində qeyd edilir. Qloballaşma dalğasının geniş vüsət aldığı və dünyanı sürətli dəyişikliklərə məruz qoyduğu bir vaxtda o, tükənməz mənəvi gücü sayəsində dini-mənəvi dəyərlərimizə, tarixi-mədəni irsimizə bağlılığımızın təntənəsinə çevrilib. Yaz bayramı yeniləşdirici ruhu və ilıq nəfəsiylə insanlar arasında səmimi münasibətlərə yol açır, dostluq, mərhəmət və bərabərlik duyğularını gücləndirir, cəmiyyətin inkişafının ahəngdarlığını təmin edir. Onda gələcəyə inam aşılamaq və könüllərdə ülvi duyğular oyandıraraq xeyirxahlığa sövq etmək qüdrəti var. Ən yüksək dəyərləri özündə topladıqı üçün də belə bir mənəviyyət xəzinəsi bəşəriyyətin mədəni irs nümunələri siyahısında yer alıb.

Mən torpaqlarımızın müdafiəsində mətinliklə dayanaraq Azərbaycan əsgərinə bayram təbriklərimi yetirirəm. Vətənimizin ərazi bütövlüyünün qorunması uğrunda şəhid olmuş qəhrəman övladların unudulmaz xatirəsini bir daha ehtiramla yad edərək onlara Allahdan rəhmət, yaxınlarına səbir diləyirəm.

Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinə rəmzi Novruz bayramını xaricdə yaşayan soydaşlarımızın milli məfkurə işığında bizimlə birgə qeyd etmələri onlarda yurdumuza bağlılıq hissələrini gücləndirir. Arzu edirəm ki, öz gəlişiyə bu gözəl bayram hər evə, hər ocağa bol ruzi-bərəkət gətirsin və hamınıza yeni sevinclər bəxş eləsin. Xalqımızın əziz Novruz bayramı mübarək olsun!”.

“Qaya Mətbuat Yayımı” MMC!

- **İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:**
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;
- Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan
“Yeni Məsəvat” - 0.60 AZN
və bundan əlavə 2500 adda yerli
və xarici nəşrlər.
- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
- Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:
Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22
- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Azay Quliyev aprel şəhidlərinin ailə üzvləri ilə görüşdü

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasında aprel döyüşlərində şəhid olan hərbiçilərimizin Bakı və Sumqayıt şəhərlərində yaşayan ailə üzvləri ilə görüş keçirilib.

Musavat.com xəbər verir ki, toplantıda çıxış edən Şura sədri, deputat Azay Quliyev ölkə prezidenti cənab İlham Əliyevin aprel şəhidlərinin şücaətini yüksək qiymətləndirdiyini və onu tarixi qəhrəmanlıq adlandırdığını deyib. Bu günkü görüşün cənab prezidentin aprel şəhidlərinin əziz xatirələrinin və ailələrinin daim yüksək diqqətdə saxlanılması ilə bağlı tapşırığının Şura olaraq icrası məqsədi ilə keçirildiyini vurğulayıb. Azay Quliyev Ermənistanla atəşkəsin elan olunduğu 23 il ərzində ilk dəfə olaraq işğal altında olan torpaqlarımızın bir qisminin məhz Ali Baş Komandanın əmrini böyük qəhrəmanlıqla icra edən ordumuzun, xüsusi ilə aprel şəhidlərinin şücaəti sayəsində düşməndən azad olunduğunu bildirib: “Sizin övladlarınız aprel döyüşlərinin qəhrəmanlarıdır. Bu qəhrəmanlar və həmin həlledici günlərdə ayağa qalxaraq ordusu ilə birgə olduğunu göstərən, cəbhəyə axışan xal-

qımız dünyaya göstərdi ki, biz torpaqlarımızı düşmən işğalından azad etməyə qadirik. Müəyyən dairələrin Azərbaycana qarşı istifadə etməyə çalışdığı “uduzmuş tərəf” sindromunu da məhz aprel döyüşlərinin qəhrəmanları aradan qaldırdılar. Bu gün yalnız siz deyil, bütün xalqımız aprel şəhidləri ilə qürur duyur”.

Görüşdə çıxış edən Şura üzvü, “Tərxis Olunmuş Hərbiçilərin Gəncləri Maarifləndirmə” İctimai Birliyinin sədri Emin Həsənlı dövlətin şəhid ailələrinə, o cümlədən aprel döyüşlərində şəhid olan hərbiçilərimizin ailələrinə olan dövlət qayğısından, onların adlarının əbədiləşdirilməsi üçün at-

lan addımlardan danışdı və Şuranın bu istiqamətdə gördüyü işlər barədə məlumat verdi.

Görüşdə çıxış edən aprel şəhidlərinin valideynləri torpaqlarımızın işğaldan azad olunması üçün hər an vuruşmağa hazır olduqlarını qeyd ediblər. Onlar həmçinin övladlarının adlarının əbədiləşdirilməsi üçün əlavə tədbirlərin görülməsi haqqında fikirlərini çatdırdılar.

Şura sədri Azay Quliyev hər zaman şəhid ailələrinə diqqət göstərilməsinin vəzifə borcları olduğunu deyib və görüşdə səsləndirilən təkliflərin araşdırılması və aidiyyəti qurumlara təqdim olunması üçün müvafiq addımların atılacağını bildirib.

Cavanshir Feyziyevin kitabı qırğız dilində...

Milli Məclisin üzvü, Aİ-Azərbaycan Parlamentlərarası Əməkdaşlıq Komitəsinin sədri Cavanshir Feyziyevin “Türk Dövlətləri Birliyi: Qlobal inteqrasiyanın Avrasiya modeli” adlı kitabı Qırğızstan Respublikasında qırğız dilində nəşr olunub. Kitab Bişkek şəhərində fevralın 7-də Azərbaycanın “Turar” nəşriyyatı tərəfindən çapdan çıxıb. Azərbaycanda 2014-cü ildə işıq üzü görmüş monoqrafiyaya həm ölkədə, həm də qardaş türk respublikalarında ciddi maraq doğurub.

Türk dünyasının tarixi tələyindən, bu gün dünyada türk sivilizasiyasının varlığını təmin edən ümumtürk dəyərlərindən bəhs edən elmi araşdırmada eləcə də müasir qloballaşma dövründə türk dünyasının qarşısında duran problemlərdən, müstəqil türk dövlətlərinin beynəlxalq siyasi-iqtisadi məkanda vahid platformadan çıxış etməsi zərurətindən danışılır.

Kitabda həmçinin Türk Dövlətləri Birliyinin qlobal siyasi - iqtisadi, social-mədəni və humanitar birlik kimi təşəkkül tapmasının məqsədləri, prinsipləri və strategiyası irəli sürülür. Əsər bu gündəlik ana dilindən başqa türk, qazax, rus, boşnak və qırğız dillərində 10 mindən artıq nüsxədə yayılıb və keçən il Astanada keçirilən “Böyük Çöl” ictimai-siyasi elmlər Forumunda Beynəlxalq Türk Akademiyasının qızıl medalına layiq görüldü.

Zakir Həsənov Çingiz Qurbanovun 40 mərasimində iştirak edib

Martın 17-də Milli Qəhrəman Çingiz Qurbanovun 40 mərasimi keçirilib. APA-nın şimal bürosunun verdiyi məlumata görə, mərasimdə müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov da iştirak edib. Milli Qəhrəmanın 40 mərasiminə rayonun müxtəlif təşkilatı və qurumları əməkdaşları qatılıb.

Bu gün həmçinin, Çingiz Qurbanovun haqqında yazılmış “Çingiz dastanı” kitabının da təqdimatı olub.

Qeyd edək ki, Çingiz Qurbanov 2016-cı il dekabrın 29-da şəhid olub. Onun nəşi 2017-ci il fevralın 5-də qarşı tərəfdən alınıb.

Fevralın 7-də Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün qorunub saxlanılmasında xüsusi xidmətlərinə və döyüş tapşırığını yerinə yetirərək göstərdiyi şəxsi igidliyə görə əsgər Çingiz Qurbanova ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilməsi barədə sərəncam imzalayıb.

Bayram Hüseynzadə Bakı Mühəndislik Universitetinə prorektor təyin edildi

“Azərbaycan müəllimi” qəzetinin baş redaktoru Bayram Hüseynzadə Bakı Mühəndislik Universitetinə prorektor təyin edilib. B.Hüseynzadənin prorektor təyinatı ilə bağlı əmr martın 15-də imzalanıb. O, humanitar məsələlərə nəzarət edəcək. Qeyd edək ki, Bayram Hüseynzadə uzun müddət Təhsil Nazirliyində İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışıb.

Xatırladaq ki, Bakı Mühəndislik Universiteti ölkə başçısının sərəncamı ilə 2016-cı ilin noyabrında keçmiş Qafqaz Universitetinin bazasında yaradılıb. Bakı Mühəndislik Universitetinin rektoru hazırda Havar Məmmədovdur.

□ Günel MANAFLI

Vitse-admiral Şahin Sultanova şərti cəza verildi

Müdafiə Nazirliyi Hərbi Dəniz Qüvvələrinin (HDQ) sabiq komandanı, vitse-admiral Şahin Sultanov cinayət işi üzrə növbəti məhkəmə iclası keçirilib.

APA-nın məlumatına görə, hakim Həbib Həsənovun sədrliyi ilə keçən məhkəmə prosesində hökm oxunub. Məhkəmənin hökmü ilə Şahin Sultanov 8 il 6 ay müddətində azadlıqdan məhrum edilib. Onun cəzası 3 il sınaq müddəti olmaqla şərti hesab edilib.

Digər təqsirləndirilənlər Qalib Hacıyev 2 il sınaq müddəti təyin edilməklə 5 il şərti cəzaya məhkum edilib. Həbsdə olan Kazım Əsgərovun barəsində isə şərti cəza təyin edilib. O, məhkəmə zalından azadlığa buraxılıb. Kamandar Paşayev, Vüqar Hacıyev, Əziz Xıdırov da şərti cəzaya məhkum edilərək, həbsdən azad ediliblər.

Qeyd edək ki, dövlət ittihamçısı Ş.Sultanovun 13 il müddətində azadlıqdan məhrum edilməsini istəmişdi.

Respublika Hərbi Prokurorluğunun yaydığı məlumata görə, HDQ-də aparılan yoxlamalar zamanı qanun pozuntuları aşkarlanıb. Qanunazidd əməlləri törətməkdə təqsirli bilinən bir neçə nəfər, eləcə də HDQ-nin sabiq komandanı, vitse-admiral Şahin Sultanov təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilməklə, Respublika Hərbi Prokurorluğunun təqdimatı əsasında 2015-ci il aprelin 23-də Bakı Hərbi Məhkəməsinin qərarı ilə barəsində 3 ay müddətində həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Ş.Sultanov Cinayət Məcəlləsinin 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) və 179.3.2-ci (mənimləmə - külli miqdarda törədildikdə) maddələri ilə təqsirli bilinir. Bir müddət əvvəl Bakı Hərbi Məhkəməsinə Ş. Sultanov barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin ev dustaqlığı ilə əvəz olunmasına dair vəsatətə baxılıb. Prosesdə həbs-qətimkan tədbirinin ev dustaqlığı ilə əvəzlənməsi barədə qərar qəbul edilib və o, azadlığa buraxılıb.

Bildiriş

Novruz bayramı ilə əlaqədar olaraq “Yeni Məsəvat” qəzetinin növbəti sayı martın 27-də işıq üzü görəcək.

Martın 16-da imzalanan əfv sərəncamında adı olanlardan biri də 2005-ci ildən həbsdə olan DİN-in Baş Cınayət-Axtarış İdarəsinin sabiq rəisi general Zakir Nəsirovdur. Sərəncama əsasən, Ağır Cınayətlərə Dair İşlər üzrə Məhkəmənin 2007-ci il 16 yanvar tarixli hökmü ilə ömürlük azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmiş Zakir Nəsirovun cəzası 15 il müddətə azadlıqdan məhrum etmə cəzası ilə əvəz edilib.

Z.Nəsirov həbs edilən andan onun verilən ittihamlar üzrə günahsız olduğu bilinirdi. Bu gün artıq olmayan, ləğv olunmuş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində (MTN) 2015-ci il oktyabrın 17-də baş tutan və dövlət başçısının sərəncamı ilə nazir də daxil olmaqla, nazirliyin bir sıra yüksək vəzifəli şəxslərinin vəzifədən çıxarılması, həbsi ilə nəticələnən xüsusi əməliyyatdan sonra bu qurumla əlaqəli bir çox işlərin yenidən araşdırılacağına ümidlər yaranmışdı. Bu sırada ilk yerdə Eldar Mahmudovun rəhbərliyi altında baş tutan, Zakir Nəsirovun şərhlənərək ömürlük həbsə göndərilməsi ilə nəticələnən "Qara kəmə" əməliyyatı ilk yerdə gəlirdi. MTN-dəki xüsusi əməliyyatdan sonra bu istiqamətdə müəyyən addımlar da atılmışdı. "Qara kəmə"nin "baş qəhrəmanı" Hacı Məmmədovun bacısı Arifə Məmmədova "Yeni Müsavat"a müsahibəsində demişdi ki, qardaşı vəkil tutub və yenidən ifadə vermək istəyir. A.Məmmədova qardaşının 10 il ərzində Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin İstintaq Təcridxanasında Eldar Mahmudovun hədə-qorxu və təzyiqləri altında saxlanıldığını açıqlamışdı. Bildirirdi ki, məhz bu məqama görə Hacı Məmmədov məhkəmədə həqiqəti deyə bilməyib. A.Məmmədova qardaşının həbsinə qədər tabeçiliyində olduğu DİN-in Baş Cınayət-Axtarış İdarəsinin sabiq rəisi, hazırda iş üzrə ömürlük

"Qara kəmə"dən ağ mundirdə çıxan general - Zakir Nəsirov

Eldar Mahmudovun rəhbərliyi altında DİN generalının şərhlənərək ömürlük həbsə göndərilməsindən 12 il sonra haqq öz yerini tutdu...

Zakir Nəsirov

həbsdə olan general Zakir Nəsirov haqda da fikirlərini açıqlamışdı. Arifə Məmmədova demişdi ki, Zakir Nəsirovun bu işlə heç bir əlaqəsi yoxdur, Zakir Nəsirov süni olaraq bu işə cəlb edilmişdi. Bundan sonra Hacı Məmmədov vəkil Afət Qaziyyə vasitəsilə Ali Məhkəməyə müraciət etdi və "Qara kəmə" işinin yenilənməsini, onun dəstəsi tərəfindən törədilən cinayətlərlə bağlı yenidən ifadə vermək istəyini açıqladı. Bu müraciətdən sonra belə fikir yaranmışdı ki, iş mütləq şəkildə yenidən istintaq ediləcək və Hacı Məmmədovun müraciəti üzrə ədalətli, obyektiv məhkəmə araşdırması keçiriləcək. Amma bu baş tutmadı.

Zakir Nəsirovu azadlığa aparacaq yollar kəşidlər. Eldar Mahmudovun vəzifədən qovulması da "Qara kəmə"lə bağlı müəmmal məqamların araşdırılmasına, 11 il əvvəl həbs edilən zaman iş üzrə günahsız olduğu bilinən Zakir Nəsirovun

azad edilməsinə yol açılmadı. Ümumiyyətlə isə H.Məmmədovun ifadə vermək istəməsinin qarşısını Ali Məhkəmə səviyyəsində alınmasının səbəbi ictimaiyyətə aydın şəkildə izah olunmadı. Maraqlı bir situasiya yaranmışdı: adamları oğurlayan, sifarişlə öldürən, pula görə qulaqları kəsib valideynlərinə göndərən bir dəstənin başçısı danışmaq, həqiqəti söyləmək istəyir, amma Azərbaycanın Ali Məhkəməsi ona "yox" deyirdi, günahsız insanların azad olmasının qarşısını alırdı...

Bilənlər bilir ki, Zakir Nəsirov 2005-ci ildə həbs göndərilməzdən əvvəl 3 dəfə MTN-ə çağırılıb ona öz rəhbərliyi əleyhinə təqdim olunan ifadələrin altına imza atmasını təklif etmişdilər. General isə bu təklifə razılaşmamış, hər dəfə ona fikirləşmək üçün vaxt vermişdilər. Sonuncu "yox" cavabından sonra isə onu qandallayıb əvvəlcədən vəd etdikləri kimi ömürlük həbsə yollamışdılar.

Z.Nəsirov isə ümidini heç vaxt itirməmişdi. Ara-sıra soruğu mətbuat səhifələrinə çıxır, günahsız olmasını hər dəfə diqqətə çatdırırdı. O, həbsə general olaraq göndərilmişdi, oradan general olaraq da qayıtmaqdadır. Başı dik, alnı açıq...

Onu həbs edənlər isə azadlıqda olsalar da, dünya boyda həbsxananın içindədirlər. Əməlləri dəmir barmaqlığa çevirilib qarabaqara ətraflarıdadır. Səksəkə içində həyatlarını başa vuracaqlar...

Zakir Nəsirov 8 iyun 2005-ci ildə həbs edilib. İbtidai istintaq zamanı və 2006-cı ildən 2008-ci ilə qədər davam edən proses boyu onun "Qara kəmə"lə əhatə olunan cinayətlərə aidiyyəti sübuta yetirilməyib. Üstəlik, Eldar Mahmudov vəzifəsindən çıxarılandan sonra Hacı Məmmədov vəkil Afət Qaziyyə vasitəsilə Zakir Nəsirov haqda ibtidai istintaq və məhkəmələri zamanı yalan ifadələr verdiyini bildirib. Z.Nəsirovun həbsdə olmasının yeganə səbəbi də məhz Hacı Məmmədovun qərəzli və ziddiyyətli ifadələri idi. Onun bu ifadələrindən başqa, nə istintaqa, nə də məhkəmədə Z.Nəsirov barəsində heç bir sübut yox idi. Əgər Hacı Məmmədovun ifadəsinə hüquqi qiymət verilsəydi, bu gün Zakir Nəsirov Qobustan həbsxanasında olardı... Sevindirici hal odur ki, gec de olsa Zakir Nəsirov "Qara kəmə"dən ağ general mundirində çıxacaq.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

İşıqtutan və aşğətirənləri də saysaq...

Samir SARI

"Son 10 ildə ölkədə 1 milyon 267 min iş yeri açılıb". Bu nu baş nazir Artur Rasi-zadə parlamentdə hesabat verərək deyib.

Əslində həmin cümlənin məbədi də var və o belədir: "Bu illər ərzində ölkədə 3 min məktəb, 600 xəstəxana, 400 turizm və mədəniyyət kompleksləri təmir olunub, 50-dən artıq xəstəxana tikilib".

Təmir olunan və tikilən obyektlərin sayı ilə bağlı səslənən rəqəmlərlə işim yoxdur, amma açılan iş yerlərinin sayı adama maraqlı görünür.

Əsteğfürullah, qocaman baş nazirin səsləndirdiyi rəqəmin həqiqiliyini şübhə altına almıram, əslində o, ən pis halda Statistika Komitəsinin yalançı ola bilər. Amma yenə də bir milyon iki yüz altmış yeddi min iş yerinin açılması sıradan bir şey deyil.

Bu, ilk növbədə o deməkdir ki, 10 il öncəyə qədər bir milyon üç yüz min vətəndaşımız işsiz imiş. 8 milyonluq (o vaxt 8 idi, sonradan artıb 9 olduq) əhali üçün bu xırda rəqəm deyil. Çünki bu 8-9 milyon əhəlinin yarından çoxu uşaqlar, məktəblilərdir, onlar da ki, bildiyimiz kimi, əmək mükəlləfiyyətinə malik deyillər. Yerdə qalır 3-4 milyon yetkin şəxs, bunlardan da 1 milyonu təqaüdüçülərdir. Axı qalan rəqəmdən də Rusiyaya, Ukraynaya, ora-bura işləməyə gedən milyonlarla qastarbayteri çıxaq, elə görünür ki, 10 il öncəyə qədər ölkədə işləyən olmayıb, ya çox az olub. (Rəqəmlərlə işləyərkən dəqiq olmaq lazımdır).

İndiki gənclər bilməz, sovet dövləti dağılandan sonra ölkədə çox pis işsizlik vardı. Kişilər evdən çıxır, tay-tuşlarını toplayıb bir çayxanada oturur, səhərdən axşama qədər domino, nörd çırpırdılar. Bir az intellektual işsizlər isə şahmat oynayırdı. Adamlar elə peşəkərləşmişdilər ki, dominoda masa üzərinə çırpılan daşların üç dövrəsi bitəndən sonra artıq altı qoşanın kimin əlində öldürüləcəyini bildirdilər. Stəkanın içindən atdığı zəri belə qoşalaya bilən, "cüt beş", "dörd çahar" atanlar vardı. Bəlkə də Yevlağın çayxanasında hər gün 7-8 saat şahmat oynayan adamlardan birini grossmeisterlərin beynəlxalq yarışına göndərsəydik, gedib minimum hindistanlı Vişvanatan Anandı məğlub edərdi. Yeni insanlar bu dərəcədə ustalaşmışdılar. Hamısı da işsizlikdən, bekarlıqdan idi.

Amma 2005-ci ildən sonra yeni iş yerləri açılması prosesinə start verildi. Statistika Komitəsi yüz minlə başladı, hər il artır-artır getdi. Allahdan, çayxanadakı işsiz peşəkərlərin sayı da azala-azala gedirdi. Arada biz, jurnalistlər və oxucular hesabı itirdik. Bu hadisə hardasa 1 milyon yeni iş yeri civarında oldu. Dünənə qədər əlimizdə müvafiq statistika yox idi, işin axırının necə olduğunu bilmirdik. Yalnız dünən Artur müəllim deyəndən sonra bildik ki, yeni açılan iş yerlərinin sayı 1 milyonda durmayb, o rəqəmi hələ 267 min də aşıb.

İndi çox adam çox söz deyər bilər. Kimsə bu göstəricinin həqiqiliyinə inanmaz, kimsə bu rəqəmdə mövsümi iş yerlərinin də olduğunu deyər. Ancaq qeydə alınmayan iş yerlərini də hesablamaq lazımdır. Məsələn, ölkədə yüzlərlə, bəlkə də minlərlə şadlıq sarayı var, onların hamısında ofisiantlar çalışır. Əmin edərəm ki, onların çoxu rəsmi işçi kimi qeydə alınmayıb. Bunun bəyə aş gətirmək üzrə ixtisaslaşan, nəticədə yaxşı pul qazanan ofisiant-rəqqasları da var (hər bir sırayı ofisiant gələcəkdə böyüyərək aşğətirən olmaq kimi bir arzuya malikdir). Bu yüzlərlə iş yeri deməkdir. Araşdırsaq, məlum olar ki, videoçəkənlərin yanındakı şnurdaşıyanların heç birinin əmək müqaviləsi yoxdur və onlar işçi kimi qeydə düşməyiblər. Eyni fikirləri fotoqrafın işıqtutanlarına da şamil etmək olar. Hələ təkərqaraldanları da nəzərə almaq lazımdır.

Yeri gəlmişkən, bu şəxsləri də vergiyə cəlb etmək olar. O qədər pul qazanırlar, qoy vergi də versinlər. Onlar vergiyə cəlb olunsaydı avtomatik olaraq Statistika Komitəsində işçi kimi qeydə alınacaqlar, bu isə müvafiq statistik göstəricinin yenilənməsi anlamına gələcək.

Əfv edilən məhkumlar azad edildi

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin martın 16-da imzaladığı "Məhkum edilmiş bir sıra şəxslərin əfv olunması haqqında" sərəncamın Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidməti tərəfindən martın 17-də icrasına başlanılıb.

Musavat.com xəbər verir ki, azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum olunmuş 412 nəfər Sərəncama əsasən cəzasının çəkilməmiş hissəsindən azad edilib. Bundan başqa, ömürlük azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmiş iki nəfərdən birinin cəzası 25 il, digərinin isə 15 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzası ilə əvəzlənib.

Ömürlük azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmiş və cəzasının çəkilməsi təxirə salınmış bir nəfər cəzadan azad edilib. Həmçinin azadlıqdan məhrum etmə cəzasına şərti olaraq məhkum edilmiş dörd nəfər cəzadan azad

olunub. Bir nəfər islah işləri cəzasından, üç nəfər isə cərimə cəzasından azad edilib. Əfv olunan şəxslər arasında xarici ölkələrin vətəndaşları da var.

Sərəncamın icrası Ömürlük Aparatının, dövlət qurumlarının, ədliyyə nazirinin yanında fəaliyyət göstərən İctimai Komitənin, insan hüquqlarının müdafiəsi təşkilatlarının, habelə kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin iştirakı ilə Penitensiar Xidmətin tabeliyindəki cəzaçəkmə müəssisələrində həyata keçirilir. Ədliyyə

Nazirliyinin və Penitensiar Xidmətin məsul əməkdaşları məhkumların saxlanıldığı cəzaçəkmə müəssisələrində olub, Sərəncamın vaxtında icrasını təmin ediblər.

Prezident tərəfindən əfv olunmuş şəxslər Penitensiar Xidmətin tabeliyindəki cəzaçəkmə müəssisələrindən martın 17-də artıq azadlığa buraxılıblar. Penitensiar Xidmətin rəhbərliyi cəzaçəkmə müəssisələrində əfv edilmiş şəxslərə azad olunmaları barədə buraxılış vəərəqlərini təqdim edib və onlara bundan son-

rakı həyatlarında cinayətdən uzaq durmağı tövsiyə edib.

Azadlığa çıxan şəxslər və onları qarşılamğa gəlmiş ailə üzvləri, yaxınları göstərdiyi humanistliyə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər: "Bu əfv sərəncamı bizim bayramımızı ikiqat sevincli etdi. Ölkə başçısına təşəkkür edirəm. Dünən axşam bizə zəng vurub, əfvlə bağlı məlumat verəndən bəri sevincimizdən gözümüzdə yuxu getməyib".

□ Məhəmməd TÜRKMƏN

Abşeron rayonunda Novruz şənliyi keçirildi

Martın 17-də Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə Xırdalan şəhərinin Heydər Əliyev parkında bayram şənliyi təşkil olunub. Tədbirdə rayonun təhsil, mədəniyyət, səhiyyə və digər xidmət sahəsində çalışan şəxslər iştirak edib.

Şənlikdə Abşeron rayonunun bir çox qəsəbə və kəndlərindən gələn iştirakçılar özlərinin yaratdığı stendlə çıxış ediblər.

Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Seymur Qasımbəyli tədbir haqqında "Yeni Müsavat" qəzetinə danışıb. O, Abşeron rayonunda təşkil olunan Novruz şənliyinin özəlliyindən söz açıb: "Novruz şənliyində 2700 nəfərdən çox milli geyimli xanım və kişilər qatılıb. Onu bildirirəm ki, bu Azərbaycanda keçirilən tədbirlərdə milli geyim iştirakçılara görə yeganə şənlikdir. Gördüyünüz kimi

Novruz şənliyi yüksək səviyyədə təşkil olunub. Şənliklə yanaşı burada milli adət-ənənələrimiz də nümayiş olunur. Daha çox diqqət çəkən nümayişlərdən biri də ötən ilin aprel ayında işğaldan azad etdiyimiz Cocuq Mərcanlı kəndinin stendinin yaradılması oldu. Bu stend tədbirdə iştirak edən rəsmi şəxslərin və vətəndaşlarımızın diqqətini dah çox çəkdi".

Daha sonra tədbirdə iştirak edən Abşeron Rayon İcra başçısı İradə Gülməmmədova şənliyin məşəlinin qalanmasında iştirak edib. İcra başçısı və rayonun rəsmi şəxsləri nümayiş olunan stendlərə baxmaq üçün bayram gəzintisi həyata keçiriblər.

☐ Məğrur MƏRD
Fotolar müəllifindir

NOVRUZ BAYRAMINIZ MÜBARƏK!

Xalqımızı Novruz bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edir, Azərbaycanın hər bir vətəndaşına sülh, əmin-amanlıq, uzun ömür və xoşbəxtlik arzulayırıq.

AVR MED

+994 (12) 514-55-77

Azərbaycan, Bakı, Nizami Abdullayev küçəsi 4/47

Kamil Zeynallı jurnalistdən üzr istəyəcək - məhkəmə qərarı

Jurnalist: "Kamil yuxusunda görər ki..."

İdmançı Kamil Zeynallı ilə jurnalist Əfruzə Ağayeva arasında gedən məhkəmə prosesi başa çatıb. Məhkəmə jurnalistin qarşı tərəflə bağlı tələbini qismən təmin edib və qərara görə K.Zeynallı jurnalistin ünvanına dediyi təhqirlərə görə sosial şəbəkədə üzr istəməlidir. Jurnalistin iddia tələbinin qalan hissəsində, yəni 50.000 manat dəymiş mənəvi zərərin ödənilməsi rədd edilib. Eyni zamanda K.Zeynallının jurnalistdən 100 min manat tələb etməsi iddiası da rədd edilib.

Məsələ ilə bağlı idmançı Kamil Zeynallı sosial şəbəkədə bu cür mövqe bildirib:

"Bu gün mənə qarşı açılan məhkəmə yekunlaşdı, qərar verildi: Kamil Zeynallı heç bir təminat ödəməyəcək. Qarşı tərəf Kamil Zeynallıdan üzr istəyəcək, Kamil də qarşı tərəfdən... Hara kimi lazımdırsa, gedəcəm... 50 min, yox bir 50 qəpik".

Jurnalist Əfruzə Ağayeva isə müsavat.com-a açıqlama verərək idmançının məhkəmə qərarını təhrif etdiyini bildirib:

"Kamil yuxusunda görər ki, mən ondan üzr istəyirəm. Məhkəmə qərarına əsasən də Kamil Zeynallı Əfruzə Ağayeva-

dan üzr istəyəcək. Yalandan "Instagram"da nələrsə yazıb camaatın başını aldadır. Bəs nə oldu sən pul verib üzr istəməyəcəkdin, ay Kamil? Fakt Kamil Zeynallı uduzdu, lakin cərimə ödəməyəcək, məhkəmə iddianın o hissəsini ləğv edib nəyəsə görə... Kamilin vəkil deyir ki, Əfruzə Ağayeva üzr istəməlidir, Kamil Zeynallı təkzib verməlidir. Məhkəmə qərarını təhrif edib, jurnalistlə-rə açıqlama verir. Bu nə savadsızlıqdır? Kamil Zeynallı bəyəm jurnalistdir təkzib verə? Niyə

demir ki, Kamil Zeynallı üzr istəməlidir və müdafiə elədiyim insan uduzub deyər. Camaatı aldatmayın, çünki bir müddət sonra mən qərarı mediada yayacağam".

Jurnalist məhkəmənin qərarını ədalətli hesab etmədiyini bildirib:

"Çünki qarşılıqlı heç bir əsas olmadan Kamil Zeynallı üzr istədikdən sonra mənim də aparıcı Şəbnəm Həsənova-dan aldığım yazı ilə bağlı təkzib verməmi istəyib. Ancaq insan yalan yazanda təkzib ve-

rir. Amma Şəbnəm etiraf edir ki, mən demişəm bu sözləri, sözlərdən qaçmır. Səs yazıları da var. Mən niyə təkzib vermim ki?"

Xatırladaq ki, bir müddət bundan əvvəl idmançı Kamil Zeynallı jurnalist Əfruzə Ağayevanı sosial şəbəkədə və mətbuatda təhqir edib. Bu səbəbdən jurnalist məhkəməyə müraciət edərək idmançının ondan üzr istəməsini və dəymiş mənəvi ziyana görə 50 min manat tələb etmişdi.

☐ Xəlida GƏRAY

ANS-in yayımı bərpa olacaqmı...

Mais Məmmədov: "Hələ heç bir müsbət xəbər yoxdur"

ANS-in qapadılmasının 8 ayı tamam oldu. Kanalın bağlanmasından sonra ötən müddət ərzində keçirilən məhkəmə prosesləri heç bir nəticə verməyib və telekanal rəhbərliyinin iddiaları təmin edilməyib.

Ötən 8 ay ərzində ANS-in əməkdaşlarının da bir qismi digər kanallarda işə düzəliblər. Lakin əksər əməkdaşların kanalın fəaliyyətinin bərpa olunacağı ümidi ilə gözlədikləri bildirilir.

Eyni zamanda yayılan məlumatlara görə, Zoologiya İnstitutu fəaliyyəti dayandırılmış ANS teleşirkətinə əmlakının hazırda yerləşdiyi binadan çıxarılması üçün martın 23-dək vaxt verib. Lakin institutun rəhbərliyi bildirib ki, ANS-in rəhbərliyi özü bu ərazidən köçmək qərarını verib və fəaliyyətlərini başqa yerdə davam etdirəcəklər.

ANS Şirkətlər Qrupunun prezidentinin media müşaviri Mais Məmmədov "Yeni Müsavat"a söyləyib ki, kanalın açılması ilə bağlı hələ də heç bir müsbət xəbər yoxdur. M. Məmmədov onu da qeyd edib ki, bütün bunlara baxmayaraq, onlar hələ də ümidlə kanalın açılacağı günü gözləyirlər...

Xatırladaq ki, MTRŞ Türkiyə ilə Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin pozulmasına yönəlmiş təcridatın qarşısını almaq, açıq şəkildə terrorizmin təbliğatına yol verməmək məqsədilə, Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun 18 iyul 2016-cı il tarixli müraciətini, "Televiziya və radio yayımı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 11, 23, 32-ci maddələrinin tələblərini rəhbər tutaraq "ANS Müstəqil Yayım və Media" Şirkətinin yayımının 18 iyul 2016-cı il tarixdən saat 18:30-dan etibarən 1 ay müddətinə dayandırılması barədə qərar qəbul edib. Həmin zamandan etibarən kanalın fəaliyyəti dayandırılıb.

☐ Əli RAİS

“Yeni Müsavat”ın “Bizim qonaq” rubrikasında bu dəfə Qubad İbadoğludur. Dünyanın iqtisadi mərkəzi olan Nyu-Yorkdan yenice dönen Qubad bəylə FED-in son qərarından, dollar-manat münasibətlərindəki durumdan, Azərbaycanın MSŞT-dən çıxarılmasından və Boqotada keçirilən iclasın detallarından danışdıq.

- Qubad bəy, ABŞ-dən yenice dönmüşsünüz. Bu, işgüzar səfər idi mi? ABŞ-da hansı görüşlər keçirdiniz?

- Əsasən ABŞ-ın Nyu-York şəhərində oldum. Orada dayanmaq məqsədini həm də öncədən planlaşdırılmış görüşlərimi keçirmək idi. Bildiyiniz kimi, Nyu-York ABŞ-ın həm maliyyə, həm biznes, həm də siyasi mərkəzlərindən biridir. Bir çox beynəlxalq təşkilatlar öz qərarlarını Nyu-Yorkda yerləşdiriblər. Mən də fürsətdən istifadə edərək bəzi beynəlxalq təşkilatlarda və universitetlərdə görüşlər keçirdim. Təbii Resursların İdarə Olunması İnstitutunda, Açıq Cəmiyyət İnstitutunda, Kolumbiya universitetində görüşlərim oldu. Bir çox yerli ekspertlərlə, analitiklərlə də Azərbaycan məsələsi ilə bağlı görüşlərim və müzakirələrim oldu.

- FED-in qərarını Nyu-Yorkdan izləmək imkanınız oldu. Dünya birjalarının buna reaksiyasını müşahidə etdiniz. Budəfəki prosesi necə dəyərləndirirsiniz?

- Bu, gözlənilən bir qərar idi. Reaksiya da adekvat oldu. Hər zaman belə qərarlara ilkin reaksiya ilə sonrakı reaksiya arasında fərq olur. Bu dəfə də xüsusi sürprizlərlə qarşılaşmadıq. İstənilən halda FED-in uçot dərəcələrini artırması ABŞ-ın bölgədən kənarda olan valyutasının ölkəyə gətirilməsinə, ABŞ valyutasının baha satılmasına xidmət edən bir qərardır. Təbii ki, bu qərarın Azərbaycana da müəyyən təsirləri var. Ancaq birbaşa təsirlərdən danışmaq mümkün deyil. Çünki ABŞ-la Azərbaycanın ticarət əlaqələri o qədər də geniş deyil. Eyni zamanda ABŞ-ın Azərbaycanda Azərbaycanın ABŞ-da investisiya imkanları geniş deyil. Bunun əsas səbəblərindən biri ABŞ-ın Azərbaycandan çox uzaqda yerləşməsi ilə bağlıdır. Birləşmiş Ştatların qiymətli kağızlar bazarında da Azərbaycan məhsulü sərmayələr o qədər də çox deyil. Ona görə də birbaşa təsirlərdən danışmaq tezdir. Ancaq nəzərə alsaq ki, Dövlət Neft Fondunun əsas aktivləri dollarla saxlanılır, təbii ki, dolların möhkəmlənməsi bütövlükdə DNF-in valyuta səbəbində məzənnə fərqi ilə gəlirlərin artmasına gətirib çıxarır. Bu baxımdan FED-in qərarının hətta müsbət təsirlərindən də danışmaq mümkündür. Birmənalı şəkildə neqativ kontekstdə qiymətləndirmək də doğru olmaz.

- ABŞ-da dolların məzənnəsi ilə bağlı iki fikir var: FED bahalı dolların, ABŞ hökuməti isə ucuz dolların və ixracın stimullaşdırılmasının tərəfdarıdır. Sizcə, dollar qarşısındakı dövrdə bahalaşa bilər mi?

- Birləşmiş Ştatlar unikal bir ölkədir. Orada ikifirliklik həm iqtisadiyyatda, həm biznesdə, həm də siyasətdə inkişafın əsas hərəkətverici qüvvəsindən biridir. Mən ABŞ-da olarkən də bu ölkə-

“Azərbaycan hökuməti nümayəndələri

Boqotaya hazır bəyanatla gəlmişdilər”

Qubad İbadoğlu: “Ermənistanın üzvlüyə qəbulu ilə bağlı şərt qoyuldu ki, işğal etdiyi ərazilərdə mədən sənayesinin hasilat göstəricilərini hesabatda daxil etməyəcək”

“Qiymətləndirmə hesabatından görünürdü ki, Azərbaycan bu tədbirlər planını tam şəkildə yerinə yetirməyib”

nin televiziyaalarında müxtəlif məsələlərlə bağlı geniş debatların şahidi oldum. Orada gördüm ki, hər iki tərəfin özünün müəyyən əsaslandırma var. Ümumiyyətlə, makroiqtisadiyyatda bir-birinə zidd olan müxtəlif nəzəriyyələr olsa da onların hər birinin arqumentlərini biz müəyyən dövrdə haqlı hesab edə bilərik. Əgər söhbət uzunmüddətli dövrdən gedirsə, təbii ki, dolların bahalaşmasından danışmağa dəyməz. Ancaq hazırkı dövrdə iqtisadiyyatda kifayət qədər müsbət təmayüllər hiss olunur. O cümlədən, məşğulluq və inflyasiya ilə bağlı göstəricilər iqtisadi siyasətdə başlıca indikatorlar sayıldığı üçün qısamüddətli dövrdə olsa da ABŞ dollarının bahalaşmasını gözləməliyik.

- Qubad bəy, siz MSŞT-nin Boqotada keçirilən 36-cı toplantısının iştirakçısı idiniz və orada baş verənləri yerində izləmək imkanınız oldu. Nələr baş verdi Boqotada?

- Cəmiyyətdə belə fikir formalaşmış ki, Azərbaycan həmin təşəbbüsdən çıxarılıb. Ancaq əslində elə deyil, Azərbaycan həmin təşəbbüsdə saxlanılmışdır və Azərbaycanın təşəbbüsdən çıxarılması ilə bağlı Boqotada keçirilən Mədən Sənayesində Şəffaflıq Təşəbbüsü üzrə Beynəlxalq İdarə Heyətinin heç bir qərarı olmayıb. Beynəlxalq İdarə Heyətinin qərar qəbul etmək üçün müəyyən tələbləri və qaydaları var. Bu yalnız Azərbaycana deyil, digər ölkələrə də şamil olunur. Azərbaycan digər ölkələrlə müqayisədə bu qərarların, standartların işlənməsində daha yaxından iştirak edib. Çünki Azərbaycan MSŞT üzrə ilk 5 pilot ölkədən biri olub. Azərbaycan ilk

olaraq bu Təşəbbüsdə tam hüquqlu üzv olub. Azərbaycan ilk dəfə olaraq MSŞT-ni BMT-nin 60 sessiyasının qətnaməsində müəllif ölkə olaraq təqdim edib. Bu da BMT-nin 63-cü sessiyasında qəbul olunub. Məsələ bundan ibarətdir ki, Azərbaycan bir vaxtlar MSŞT-nin əsas təbliğatçısı idi, Azərbaycandakı mövcud nəticələr digər ölkələrdə nüsxə kimi istifadə olunurdu. Bu baxımdan bu müəyyən bir dövrə əhatə elədi. Azərbaycanın MSŞT-də iştirakının ilk 10 illiyini belə qiymətləndirmək olar. Ancaq son 5 ərində MSŞT-də Azərbaycanla bağlı kifayət qədər müzakirələr gedib. Mən həmin təşəbbüsdə 2013-cü ildə Beynəlxalq İdarə Heyətinə seçilmişəm. Bundan öncə də Azərbaycanla bağlı müzakirələr gedirdi. Aktiv müzakirələr isə 2014-cü ilin iyun ayından başladı. Həmin dövrdə Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin problemlərinin kütləvi formada artdığı bir dövr idi. Bilirsiniz ki, Mədən Sənayesində Şəffaflıq Təşəbbüsünün 3 tərəfi var. Burada şirkətlərlə yanaşı həm də Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti, təşkilatlar da iştirak edir. Boqotada gözləntilərimiz bundan fərqli deyildi. Bilirdik ki, Azərbaycan Astana toplantısında qəbul olunmuş islahedici tədbirlər planını yerinə yetirməyə Boqotadakı müzakirə çox çətin keçəcək. Həqiqətən də elə oldu. Azərbaycanla bağlı müzakirələr kifayət qədər uzandı. Qərar vermək də asan olmadı. Azərbaycan məsələsinin uzanması da onu göstərdi ki, ciddi müzakirələr gedib və bunun da əhəmiyyətli rolu olub. Boqota toplantısında 4 ölkənin fəaliyyətinin dayandırılmasına qərar verildi. Bunlar Tacikistan, Qırğız-

- Siz belə bir bəyanatın verilməyindən xəbərdar idiniz mi?

- Bəli, mən xəbərdar idim və çalışdım ki, müəyyən adamları məlumatlandırdım. Bildirim ki, belə bir hal baş verərsə, Azərbaycan təşəbbüsündən çıxıb bilər. Ancaq Azərbaycan analoji vəziyyəti 2015-ci ildə yaşamışdı. Orada Azərbaycanın statusunun aşağı salınması ilə bağlı qərar qəbul olundu. O zaman da hökumət bəyanat səsləndirmişdi ki, MSŞT-dən çıxıb bilər. O zaman Azərbaycanın bu bəyanatı verilməsi ilə bağlı bəyanatın verilməsi ilə bağlı səsləndirilən fikirlərin təsir gücünə aşağı saldı. Düzdür, rəsmi

yl. Onların Azərbaycana münasibətində müəyyən dəyişikliklər baş verəcək. MSŞT-nin tələbləri həm də korrupsiya indeksi, yaxşı idarəetmə, açıq büdcə tələbləri ilə bağlı idi. Hesab edirəm ki, bundan sonra təbii resursların idarə edilməsi prosesi pisləşəcək və Azərbaycanın həm kredit, həm də investisiya göstəricilərinin də pisləşəcəyini proqnozlaşdırmaq olar. Azərbaycana gələn investorların, xüsusən də mədən sənayesi ilə bağlı sahələrə yatırım etmək istəyənlərin qərar verməsində Azərbaycanın MSŞT-də qalıb-qalmaması əhəmiyyətli rol oynayır, bundan sonra da oynayacaq. Vətəndaş cəmiyyəti üçün də bu bir

“Azərbaycan hökumətinin qərarını tələsik və emosional bir qərar hesab edirəm”

tan, Azərbaycan və Solomon adaları oldu. Ancaq digər ölkələrin, o cümlədən Nigeriya, Peru, Mavritaniya və Liberiyanın qiymətləndirmə hesabatını göstərdi ki, onlarda nəzərəcarpacaq dəyişikliklər var. O baxımdan onların statusunun aşağı salınması və ya fəaliyyətinin dayandırılması ilə bağlı hər hansı qərar qəbul olunmadı. Bu zaman onlara da müəyyən islahedici tədbirlər proqramı təqdim olundu. Azərbaycan bu qiymətləndirmə məsələsində hər zaman öndə olduğu üçün MSŞT üçün hər zaman bir eksperiment ölkə olub. Biz Boqotaya gəndə Astana toplantısında Azərbaycana verilən islahedici tədbirlər planının yerinə yetirilməsi ilə bağlı qiymətləndirmə hesabatı hazır idi. Orada da qeyd olunmuşdu ki, Azərbaycan bu tədbirlər planını tam şəkildə yerinə yetirməyib. Azərbaycanın fəaliyyətinin dayandırılması da gündəlikdə var idi, hökumət də bunu bildirdi. Boqotaya ezam olunan Azərbaycan hökuməti nümayəndələri ora hazır bəyanatla gəlmişdilər.

platforma idi. Düzdür, bu platforma əvvəlki kimi geniş istifadə oluna bilmirdi, imkanlar məhduddu idi. Ancaq QHT-lərin həm hökumət ilə, həm də şirkətlərin nümayəndələri bu məsələ ətrafında müzakirə aparmaq imkanımız var idi. O platformanın da imkanları itirildi. MSŞT Beynəlxalq İdarə Heyəti də Azərbaycan kimi təcürübə malik olan, uzunmüddətli dövrdə MSŞT tələblərini təbii edən, bu mənada digər ölkələr arasında fərqlənən bir üzvünü itirdi.

- Ermənistanın MSŞT-ya üzvlüyə qəbul olunmasını necə dəyərləndirirsiniz?

- Azərbaycan hökuməti olaraq bunun əleyhinə olmadı. Əvvəldən də görünürdü ki, Azərbaycanın belə bir niyyəti olmayıb. Sadəcə, hökumət bundan istifadə edərək Ermənistanla bağlı siyasətini MSŞT-ya üzv olan ölkələrə çatdırmaq imkanlarını da düzgün olaraq dəyərləndirdi. Əvvəlcədən, MSŞT-ın İdarə Heyəti üzvlərinə Azərbaycan hökumətinin müraciət məktubları göndərmişdi. Azərbaycan hökuməti bu müzakirədən əvvəl də eyni müraciəti payladı. Mən də bu prosesə qoşuldum. MSŞT İdarə Heyətində üzvlük məsələsi çox texniki xarakter daşıyır. Demək olar ki, Ermənistan yeganə ölkədir ki, üzvlüyə qəbul olunması geniş müzakirə olundu. Çünki bu ölkə Azərbaycan ərazilərini işğal edib və həmin ərazilərdə mədən sənayesi ilə məşğuldur. Bu dəfə də Beynəlxalq İdarə Heyətinin üzvləri Ermənistanın üzvlüyə qəbul olunmasını əleyhinə çıxış etdilər. Bildirdilər ki, bu ölkə şərtlə qəbul olunmalıdır. Ermənistan öhdəlik götürməlidir ki, işğal etdiyi ərazilərdə mədən sənayesinin hasilat göstəricilərini hesabatda daxil etməyəcəklər. Beynəlxalq İdarə Heyətinin sədri də elan etdi ki, bu məsələlər nəzərə alınır. Biz bununla bağlı məktub hazırlayacağıq, bu məktub həm Ermənistan hökumətinə, həm də Beynəlxalq İdarə Heyəti üzvlərinə təqdim oluna bilər. O baxımdan Ermənistanın qəbulu ağır keçdi.

□ Nərgiz LİFTİYEVA
Foto: Məğrur MƏRD

“Təbii ki, dolların möhkəmlənməsi bütövlükdə DNF-in valyuta səbəbində məzənnə fərqi ilə gəlirlərin artmasına gətirib çıxarır”

Martin 16-dan bəri media və ədəbiyyat cəmiyyəti gənc yazar Mövlud Mövludun (Abdullayev) intiharı ilə şokdadır. 28 yaşlı gəncin ürək dağlayan hekayəti və intiharının arxasındakı suallar isə hələ də müzakirə mövzudur. Xatırladaq ki, o, özünü Süleyman Sani Axundov küçəsi 31/23 ünvanındakı binanın 17-ci mərtəbəsindən yerə atıb və hadisə yerində ölüb.

Dediyimiz kimi, ortada xeyli cavabsız suallar var. Belə bir ərafədə isə hər nə qədər jurnalistika qaydaları yaxınları, ailə üzvlərini danışdırmağı tələb etsə də, bu, çox nadir hallarda baş tutur. Çünki yaxınları bu ağırlıq intiharın şokunu hələ də üzərlərindən ata bilməyib. Amma Mövludun "ikinci evi" sayılan iş yerindən bəzi suallara cavab tapa bildik. Ölümündən öncə çalışdığı "Gündəlik Teleqraf" MMC-nin sahibi Aynur Camalqızı musavat.com-a müsahibəsində bəzi məsələlərə aydınlıq gətirdi, sevimli işçisi Mövludun ölümündən keçirdiyi ağrı bizimlə paylaşdı.

- Aynur xanım, cəmiyyət, xüsusən də media sektoru Mövludun intiharının şokunda deyilmi? Hər kəsin bu gənc ürəyi ağrımaqla yanaşı, səbəb də axtarır bu faciəyə. Nə idi bu intiharın arxasındakı səbəb? Məlumat və təxminləriniz nə deyir?

- Təbii ki, hamı kimi mən də şokdayam. Mövlud çox simpatik, istedadlı gənc idi. Həyatsevər, parlaq, işiylidi. Onun bir gün intihar edəcəyini təsəvvür belə etməzdim. Son bir neçə aya qədər onda depressiv bir durum hiss etməmişdim. Teleqraf.com-da redaktor idi, həvəslə işləyirdi, ədəbiyyatla bağlı maraqlı ideyaları vardı. Son aylarda həyat yoldaşıyla (jurnalist Sevinc Fədai - red.) aralarında müəyyən problemlər olduğu deyilirdi. Sonra Sevinc Fədai bizdən işdən getdi, başqa sayta keçdi. İşdən gedərkən, deyərsən, evdən də gedib, atasıgilə köçüb. Ailəiçi məsələ olduğu üçün danışmaq istəmirəm bu barədə. Amma düşünürəm ki, Mövludun intiharında bu ayrılığın rolu güclüdür. Həyat yoldaşının boşanacağını düşünərək depressiyaya düşdü. Tez-tez intihar edəcəyini deyirmiş. Əlbəttə, adam inanmaq istəmir. Ona görə də heç kəs inanmazdı ki, dediyini edər. Biz sonadək ona dəstək olmağa çalışdıq. Bütün kollektiv şahiddir ki, çox şey etdik. Amma görünür, hər şey edə bilmədik. Təxminən 15 gün öncə xəstəxanaya göndərdik. Bir həftə xəstəxanada qaldı, müalicə aldı. Keçəcəyini güman edirdik. Görünür, keçməyibmiş. İnanın ki, özümü çox günahkar sayıram. Sarsıntı içindəyəm. Mövlud kimi bir gəncin yetişməsi üçün 28 il vaxt lazımdır. Ədəbiyyat adına böyük itki sayıram, istedadına heyfislənirəm. Onu qorumaq lazımdır.

- Eyni iş yeri, kollektiv ikinci ailə deməkdir. Ən azı ailəsi

Intihar edən jurnalistin baş redaktoru:

"Mövludun intiharında bu ayrılığın rolu güclüdür"

Aynur Camalqızı Mövludun özünə qəsdı barədə bilinməyənləri danışdı: "Son günlər intihar edəcəyini dostlarına deyirmiş..."

"Mövludun qardaşı Bakının rayonlarından birində, prokurorluqda müstəntiq işləyir. Xalası tanınmış müğənni Xumar Qədimovadır. Maddiyyata həvəslə olsaydı, onların yanında olardı"

qədr tanıyırdız Mövludu demək ki...

- Əlbəttə ki. İş yeri bizim ikinci evimizdi. Günün çox hissəsini bir yerdə keçirdiyin insanlarla, təbii ki, çox doğmalaşırsan. Mövludu redaksiyada hamı çox istəyirdi. Mehriban idi, sevimli idi. İndi düşünürəm ki, sevgiyə, ilgiyə çox ehtiyacı olan bir adam imiş. Həssas idi, tez qırılan idi. Qohum-əqrəbası ilə əlaqə saxlamırdı bildiyim qədər. Ona görə də Sevinc onu tərkdən kimi təkləndi. İndi yoldaşın ayrılığını birgə onun dəfn mərasiminə gedirik. Çox istərdim onun valideynlərindən soruşum ki, Mövludu niyə tək qoymuşdunuz? Onun sığınmaq, söykənmək üçün bir çiyinə nə qədər ehtiyacı var imiş...

- Onunla son görüşünüzü necə xatırlayırsınız?

- Sonuncu gün işdə mənə dedilər ki, Mövlud çox əsəbidir. Səhər iclasda bir neçə dəfə baş redaktorla mübahisə edib. Köməkçim Humay dedi ki, onunla danışmağa ehtiyac var. Çağır-dım. Rəngi bəmbəyaz, fikri dağınıq idi. Üzünə baxanda ürəyim sıxıldı. Aydın Dadaşovun ölümündən danışmağa başladım.

Dedi, tələbələrindən açıqlamalar alırdı. İradə Musayevadan, Elçin Əlibəylidən açıqlama aldıqlarını, digərlərini axtardıqlarını dedi. Yəqin elə bilirdi ki, işlə, gündəmlə bağlı çağırırdım. Bir neçə dəfə "narahat olmayın, hazırlayıb sayta qoyacağım" dedi. "Niyə beləsen, sənə nə olub", deyər soruşdum. "Bəlkə səni Sevinclə tanışdır", dedim həttə. Dedi, "yox, qətiyyən ona zəng etməyin". Dedim, "Mövlud, güclü ol, sən güclü olmalısən, bunlar hamısı keçəcək. Məndən asılı nə varsa, eləyim. Sənin arxandayım, möhkəm ol". Soyuqqanlıqla "yaxşı" dedi və getdi. Mənə elə gəlirdi ki, o, heç mənə dinləmir, sanki fikri başqa yerdədir. Çox narahat oldum. Əlimi telefona uzatdım ki, xalasına - Xumar Qədimovaya zəng edim, vəziyyəti izah edim, kömək istəyim. Sanki qolumdan tutub saxladılar. Hələ tezdür, bəlkə yatır, günün ikinci yarısı zəng edərdim deyər düşündüm. Sonra başım qarışdı, zəng etməyi də unutdum. İndi fikirləşirəm ki, bəlkə vaxt səbəb ola bilməz və Mövludun səbəbi də dəqiq bilərəm ki, bu deyildi. Onun qardaşı Bakının rayonlarından birində, prokurorluqda müstəntiq işləyir. Xalası tanınmış müğənni

"İndi fikirləşirəm ki, bəlkə zəng etsəydim, vəziyyəti danışsaydım, qohum-əqrəbası başına yığılar, onu bu fikirdən daşındırdı. Özümü çox qınayıram"

Xumar Qədimovadır. Maddiyyata həvəslə olsaydı, onların yanında olardı. Mövludu tanıyanlar bilir ki, o pul-para dalınca heç vaxt qaçmayıb. Bizdə də redaktor kimi normal maaş alırdı. Mən də həmişə maddi problemi olanda dəstək vermişəm. Dünən facebookda rast gəldim bu fikrə - intihar böyük bir sualdır. Bəli, hansı səbəbdən baş verdiyini anlamaq o qədər çə-

Təəssüf edirəm ki, facebookda olmamışam o saatda. Kimsə xəbər etsəydi, mütləq şübhələndirirdim. Çünki intihar edəcəyini işdə də, dostlarına da deyirmiş son günlər. Mən hər dəfə Sevincə, yaxud Mövludun xalasına, qardaşına zəng etməyə cəhd edəndə sanki gözəgörünməz qüvvə qolumdan tutub saxlayırdı. Onu da fikirləşirəm ki, bəlkə əcəl imiş bu? Sadəcə intihar formasında baş verdi? Bəlkə Tanrı ona elə 28 il ömür yazıbmış? O qədər cavabsız suallar var ki...

- Bu günlərdə sosial şəbəkədə bəziləri Mövludun həyat yoldaş Sevinc xanımı onu tək qoyduğu üçün qınayırlar. Siz Sevinc xanımın, eksiçinizlə

"Axırncı gün çağırıdım otağa, danışdıq. Fikri dağınıq idi, sanki mənə heç dinləmirdi"

- Öldüyü zaman cibindən çıxan cüzü qəpiqlər... Mövludla bağlı ağılda qalan mənzərə həm də budur. Onun həm də kasıblıqdan, maddi problemlərin çoxluğundan intihar etdiyi yayılan söhbətlər sırasında... Bu məqamda istər-istəməz onun baş redaktoru olaraq sizin söz haqqınız yaranır - işçiniz Mövlud kasıblıqdan əziyyət çəkirdi?

- Mən bunu deyənlərə facebookda da etiraz etmişəm. İndi də təkrar edirəm: maddi imkansızlığa görə olsa, məntiqlə gərək bütün yaxşı insanlar canına qəsd etsin. Bu, sırf psixoloji məsələdir. İndi maddi sıxıntı hər yerdə və hər kəsdə var. Bu, heç vaxt səbəb ola bilməz və Mövludun səbəbi də dəqiq bilərəm ki, bu deyildi. Onun qardaşı Bakının rayonlarından birində, prokurorluqda müstəntiq işləyir. Xalası tanınmış müğənni

bu barədə danışmışız? Mövlud həyatının son daqiqəsində onunla əlaqə saxlayıb, sağollaşmış? Məlum, bizim onunla danışmaq imkanımız yoxdur, çünki mediaya cavab verəcək əhvalda, durumda deyil...

- Mövludla Sevinc son gün danışmışam, görüşübmü, bilmirəm. Amma həmin gün axşam saatlarında Sevinc Fədai bizim redaksiyaya gəlmiş. Bunu səhəri gün gecə növbəsinin redaktorları danışdılar. Mövludgil redaksiyanın yaxınlığındakı bir binada kirayə qalırdılar. Redaktorlar deyir ki, sevinдик, elə düşündük ki, barışılar, ona görə Sevinc bura gəlib... Sonra nə baş verdiyini bilmirəm. Sevincə danışmamışam. Mövludun ölümünün sarsıntısındadır yəqin ki. Sevinci mən də qınayıram. Onu da, özümü də, bütün dünyanı da qınayıram. Gərək onun əlini heç buraxmayaydı. Qoruyaydı Mövludu. Bunu o, etməli idi. Aradan nə keçirsə keçsin, azərbaycanlılar sivil yolla, dost kimi ayrılmağı bacarmırlar. Üstəlik, ortada körpə uşaq var. Mövludun həyatının son günlərində mərhəmətə ehtiyacı olub. Bir ələ ehtiyacı olub. Onu tutub saxlayan ələ. Məni düzgün anlamağa çalışın. Kişilər nə qədər güclü görünsələr də, onların həmişə güclü bir qadına ehtiyacları var. O qadın ana da ola bilər, həyat yoldaşı da, dost da. Təəssüf ki, Mövludun yanında elə bir qadın olmadı.

- Dəfn mərasimində valideynlərinin iştirak etməməsi barədə söz-söhbətlər yayıldı. Doğrudurmu?

- Xeyr, yalandır. Ata-anası, qardaşı, xalaları hamısı orda idi. Atasını dənən səhər həyat yoldaşım Bakından yola saldı. Anası onsuz da Qazaxdaydı. Amma Sevinc yox idi, öz atasıgilədir. □ Sevinc TELMANQIZI

"Kişilər nə qədər güclü görünsələr də, onların həmişə güclü bir qadına ehtiyacları var. O qadın ana da ola bilər, həyat yoldaşı da, dost da. Təəssüf ki, Mövludun yanında elə bir qadın olmadı"

"Ona cəza verdilər, cəzasını çəkmək üçün də müddət verdilər. Mən nə deyim, indi də açıb buraxıblar. Allah hamının övladını, ailəsini qorusun. Məndən heç nə soruşan olmadı" - xalq artisti, tarzən Ağasəlim Abdullayev həyat yoldaşı və nəvəsinin həyatına son qoymuş "Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin keçmiş sədr müavini Mübariz Mədətovun oğlu Xalid Mədətovun əfv edilməsinə münasibət bildirərkən belə deyib.

Xalq artisti "Yeni Müsavat"a açıqlamasında qeyd edib ki, X.Mədətov əfv təqdim edilərkən zərərçəkən kimi ondan heç kim heç nə soruşmayıb: "Məndən heç kim heç nə soruşmayıb. O hadisələrdən sonra mən nə onları görmüşəm, nə də aramızda barışıq olub. Açıb buraxıblar, bizdən də heç nə soruşan olmayıb".

A.Abdullayev X.Mədətovun yaxınlarından ona təskinlik verən bir müraciət də gəlmədiyini bildirdi: "Bu söhbətə qayıtmayaq. Mən keçmiş qayıtmaq istəmirəm. Mən tərəfdən onlara heç bir razılıq verilməyib".

Qeyd edək ki, Əfv Komissiyasının əsasnaməsinə görə şəxsi əfv edilmək təqdim edilirsə, adı əfv siyahılarına salınırsa, bu halda mütləq şəkildə zərərçəkən tərəfin mövqeyi nəzərə alınmalıdır.

Bu haqda əfv sərəncamı verilməzdən bir həftə əvvəl Əfv Komissiyasının üzvü Əliməmməd Nuriyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında da bildirmişdi.

Sitat: "... azadlıqdan məhrum edilmiş şəxslərin törətdiyi cinayət əməli öyrənilir, cinayətin hansı şəraitdə törədilməsi, kime qarşı törədilməsi və bir

Xalq artistinin iki ailə üzvünün ölümünə səbəb olan məmur oğlu azadlıqda

Ağasəlim Abdullayev: "Açıb buraxıblar, bizdən də heç nə soruşan olmayıb"

Xalid Mədətov

çox amillər diqqətlə nəzərdən keçirilir. Hər bir halda, müraciət müəlliflərinin işləri çox ciddi şəkildə yoxlanılır, islah olunub-olunmaması ilə bağlı rəylər nəzərdən keçirilir, eyni zamanda ailə vəziyyəti, xüsusilə zərərçəkənin məsələyə münasibəti öyrənilir".

Bes Xalid Mədətov əfv təqdim edilərkən xalq artisti Ağasəlim Abdullayevin zərərçəkən olaraq münasibətini, fikrini niyə öyrənən olmayıb?

Xalid Mədətovun həbsinə səbəb olan ürkərpəçilən hadisə 2014-cü il martın 15-də baş vermişdi. Kef məclisindən çıxan Xalid Mədətov içkilə vətəndaşlığında bahalı "Mercedes-Benz G-55"-in sürücüsü olma

ehtiyatsızlıqdan iki və ya daha çox şəxsin ölümünə səbəb olduqda) maddəsi ilə istintaqa cəlb olunub. X.Mədətov məhkəməsində A.Abdullayevi borclu da çıxarmışdı: "O, təhlükəsizlik kəmərinə bağlamışdı".

Mübariz Mədətov məhkəmə prosesi zamanı oğlunun həbsdən qurtarılması üçün saysız-hesabsız cəhdlər etsə də, xalq artistinin bu faciəyə görə bağışlanmaqdan qəti imtinası nəticəsində Xalid Mədətova 12 il həkm oxundu. Üstündən 3 il keçəndən sonra isə əfv olundu. Halbuki əfv cəzasının yalnız üçdə ikisini çəkən məhkumlara şamil olunmalıdır.

Xalid Mədətov isə azadlıqdadır. Bu faktı və yeni cinayətlərin törədilməsinə verilən vəsiqədir. Onun azadlığa çıxması üçün Əfv Komissiyasında qanunları bayaqlar altına kimlər qoyub bu işə söhbətin mövzusu, indi əsas məsələ odur ki, adam yenidən kef məclislərinə qatılıb bahalı maşınının sürücüsü arxasına keçəcək. Allah hamımızı, Əfv Komissiyasında Xalid Mədətovun azadlığa çıxması üçün çalışanlar da daxil olmaqla onun kimilərdən qorusun.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Avropa üçün prioritet - demokratiya, yoxsa korporativ maraqlar?

İlham Şaban: "MSŞT-dan çıxmaq Azərbaycanın kredit almaq imkanlarına, beynəlxalq enerji layihələri ilə bağlı xərcləmələrinə hər hansı formada təsir etməyəcək"

Mələm olduğu kimi, martın 9-da Mədətov Sənayesində Şəffaflıq Təşəbbüsü Beynəlxalq İdarə Heyətinin Boqoto toplantısında Azərbaycanın bu qurumda fəaliyyəti dayandırıldı. Bunun ardından QHT sektorunda çox gərgin müzakirələr başlandı. Ən çox səslənən fikirlərdən biri də bu idi ki, Azərbaycanın MSŞT-dan çıxması QHT sektorundan daha çox ümumilikdə ölkənin əleyhinədir.

Səbəb isə odur ki, bu hadisə ölkənin beynəlxalq imicinə mənfi təsir edəcək, reytingini aşağı salacaq və kredit almaq imkanlarını zəiflədəcək. Hətta bu prosesin Azərbaycanın iri qaz layihələri ilə bağlı öhdəliklərinin icrasına da mənfi təsir edəcəyini iddia edənlər oldu.

Lakin "Cənub Qaz Dəhlizi" cəmiyyəti ötən gün daha 1 mlrd. dollarlıq avrobond yerləşdirib. Ötən ilin mart ayında "Cənub Qaz Dəhlizi" QSC tərəfindən 1 mlrd. ABŞ dolları məbləğində 7%-lik gəlirlilik dərəcəsi (6,875 kupon faizi ilə) və 10 il ödəmə müddəti ilə istiqrazlar emissiya edildikdən sonra, emitent, 144a/RegS tələblərinə uyğun olaraq, 1 mlrd. dollar dəyərində əlavə istiqraz buraxılışı üçün yenidən beynəlxalq kapital bazarlarına çıxıb.

İstiqrazlar Azərbaycan Respublikasının dövlət zəmanəti ilə təmin edilib. İlkin buraxılmış istiqrazların gəlirlilik dərəcəsi daxilində yeni istiqrazların 5,8% gəlirlilik dərəcəsi ilə yerləşdirilməsi Azərbaycana, eləcə də "Cənub Qaz Dəhlizi" QSC-yə kapital bazarının müsbət münasibətinin təzahürüdür. Əlavə emissiya 2026-cı ilə qədər buraxılmış beynəlxalq istiqrazların ümumi məbləğini 2 mlrd. dollarla yüksəldib, bununla da bu emissiya ölkədə hazırda mövcud olan ən iri məbləği avrobond buraxılışı hesab olunur.

"Cənub Qaz Dəhlizi" QSC-nin dövlət zəmanətli istiqrazları investorların böyük marağına səbəb olub. Belə ki, istiqrazların ən böyük hissəsi - 45%-i ABŞ, 40%-i Birləşmiş Krallıq, 13%-i digər Avropa ölkələri, 2%-i isə Asiya və Yaxın Şərq ölkələri tərəfindən alınıb. Buraxılışa gözləndiyindən artıq abunə toplanılmış və təklifin 90%-ni fond menecerləri təşkil edib, bu da öz növbəsində nüfuzlu institusional investitorlar arasında şəxslənmiş bölgüyə yol açıb. Bu emissiya ötən 12 ayda "Cənub Qaz Dəhlizi" QSC tərəfindən beynəlxalq kapital bazarlarında ikinci uğurlu avrobond buraxılışıdır.

Məsələyə münasibət bildiren Neft Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri İlham Şaban da "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirib ki, MSŞT-dan çıxmaq Azərbaycanın kredit almaq imkanlarına, beynəlxalq enerji layihələri ilə bağlı xərcləmələrinə hər hansı formada təsir etməyəcək: "Hazırda qaz layihələri üzrə Azərbaycanın öhdəliyi 11,9 milyard dollardır. İlin əvvəlində 6 milyard dollardan artıq ödəniş etmişik. Birinci rübün sonunda bu rəqəm çox güman ki, 7 milyardı ötüb. Bu da ümumi məbləğin 50 faizindən çoxdur. İllər üzrə hesablasaq, xərcləmələrin pik həddini geridə qoymuşuq. Bizim bundan sonrakı xərcləmələrimiz kifayət qədər azalacaq".

İ.Şabanın sözlərinə görə, beynəlxalq ekspertlər də enerji layihələrinin icrası ilə bağlı Azərbaycanın imkanlarını yüksək qiymətləndirirlər: "Dünən Cənub Qaz Dəhlizi Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin buraxdığı bondlara, onun faiz dərəcəsinə baxsaq, bir il əvvəlki ilə müqayisədə kifayət qədər aşağıdır. Ötən 7 faizin üzərində olsa da, bu il 5,75 faizə qədər azalıb. Bu da o deməkdir ki, Azərbaycanın imkanlarını daha yüksək qiymətləndirirlər. Bu baxımdan Azərbaycana kredit verilməsi, onun şərtlərinin ağırlaşdırılması və bu kimi məsələləri gündəmə gətirmək, Azərbaycan hökumətini bununla bağlı nəyəsə məcbur etmək kimi fikirlər mənasızdır. Ötən dövrün təcrübəsi də göstərir ki, bunlar praktika ilə uyğunlaşmayan addımlardır. Bu fikirləri gündəmə gətirməyin mənası nədir? Bu cür iddiaların KİV-də hallandırılması reallığı əks etdirmir".

□ N.LİFTİYEV

Vəzifəyə müsabiqə yolu ilə təyinat sui-istifadə hallarına yol açar

Natiq Cəfərli: "Dövlət qulluğuna imtahanların keçirilməsində şəffaflıq və obyektivlik təmin olunmalıdır"

Artıq imtahan yolu ilə vəzifəli şəxslərin köməkçisi, şöbə müdiri olmaq mümkün olacaq. Azərbaycanda dövlət qulluğuna qəbul zamanı müsabiqə ilə tutulacaq yüksək vəzifələrin siyahısı məlum olub. Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu, Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu və Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin tabeliyində İnformasiya Texnologiyalarının İnkişafı Dövlət Fondunun icraçı direktoru və onların müavini vəzifələrinə qəbul müsabiqə qaydasında aparılacaq.

Həmçinin əksər dövlət orqanlarına qəbul müsabiqə yolu ilə baş tutacaq. Dövlət idarələrinin, komitələrin, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının şöbə müdiri vəzifələrinə imtahanla qəbul həyata keçiriləcək.

Habelə, Hesablama Palatası sədrinin köməkçisi, Ombudsmanın köməkçiləri, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının köməkçisi, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının və onlara bərabər tutulan orqanların rəhbərlərinin müşavirləri, köməkçiləri, Nazirlər Kabinetinin yanında olan icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərlərinin müşavirləri, köməkçiləri, MTRS sədrinin köməkçisi vəzifələrinə yiyələnmək üçün müsabiqədə iştirak mütləq olacaq.

Bu cür vəzifələrə qəbul prosesinin müsabiqə yolu ilə keçirilməsi isə burada korrupsiya ehtimalını gücləndirir. Vəzifəli şəxslərin köməkçilərinin müsabiqə yolu ilə seçilməsi yeni korrupsiya yuvaları yaratmazmı? Məlum olduğu kimi müsabiqənin birinci hissəsi imtahan şəklində keçirilsə də, ikinci hissəsi müsahibə kimi keçirilir və burada da subyektiv qərarlar verilir.

Bu sualı cavablandıraraq iqtisadçı ekspert Natiq Cəfərli bildirdi ki, bu imtahanların keçirilməsində şəffaflıq və obyektivlik təmin olunmalıdır: "Dövlət qulluğu haqqında qanuna görə birinci test imtahanları verilir. Həmin imtahanlardan keçib yüksək bal toplayanlar sonradan müsahibə yolu ilə dövlət qulluğuna qəbul olunurlar. Uzun müddətdir ki, bu praktika tətbiq olunur. Sadəcə Azərbaycanda hər şey kağızda yazıldığı qaydada həyata

Natiq Cəfərli

keçirilmədiyi üçün çox güman ki, burada da problemlər müşahidə olunacaq. Bununla bağlı tez-tez xəbərlər eşidirik ki, insanlar test imtahanlarından uğurla keçsələr də, müsahibə mərhələsindən keçə bilmirlər. Bu da tək cəmiyyətə deyil, həm də mütəxəssislərə aiddir. Burada tapşırıq, tanışlıq, qohumluqla işə götürmə məsələləri də ortaya çıxır. Əslində isə müsabiqənin insanların birbaşa təması olmadan keçirilməsi daha yaxşı olardı. Bəzi ölkələrin praktikasında isə belədir ki, namizədlər müxtəlif nömrələr al-

tında müsabiqəyə qatılırlar, onların ad və soyadları açıqlanır. Həmin nömrələrə uyğun ballar hesablanır. Sonradan belli olur ki, həmin nömrə altında kim imtahan verib və həmin şəxs işə qəbul olunur. Bu şəkildə kənar müdaxilələrin olmasının qarşısı alınır. Bu praktikanı Azərbaycanda da çox asanlıqla qəbul etmək olar".

İqtisadçı onu da bildirdi ki, xarici ölkələrdə gənclər arasında dövlət qulluğu o qədər də populyar deyil: "Azərbaycan vətəndaşlarının dövlət qulluğuna can atmasının səbəbi də belədir. Dünyanın əksər inkişaf etmiş ölkələrində dövlət və hökumət sektorunda çalışmaq istəyən insanların sayı kifayət qədər azdır. Bir çox araşdırmalar da olub ki, Amerikada universitet tələbələrini cəmi 4 faizi, Avropa ölkələrində isə 7-8 faizi öz karyeralarını dövlət strukturlarında qurmağı planlaşdırırlar. Azərbaycanda isə iki il öncə keçirilən sorğuda tələbələrin 85 faizdən çoxu dövlət qurumlarında çalışmaq və bu yolla stabil maaş almaq istədiklərini bildirdilər. Hətta bəzi xəbərlər də belə aktlar yer alır. Məsələn, hər hansı dələduzu həbs edirlər və məlum olur ki, insanlardan 15-20 min manat alıb və onlara hər hansı dövlət işinə düzəldəcəyi ilə bağlı söz verib. Sonra da yerinə yetirməyib. İnsanlar bu vəsaiti ödəyirlərsə, deməli şüuraltı olaraq düşüncülər ki, vergi, gömrük və məhkəmə və digər dövlət orqanlarında işə düzəlməklə verdikləri vəsaitləri asanlıqla geri qaytara biləcəklər. Bu düşüncə tərzini dəyişməlidir".

□ NƏRGİZ

Təqvim yır-yığışı

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

"Mart gözünə barmağım,
Yaza çıxdı oğlağım"

(Azərbaycan ata sözü)

Qəzetdə oxudum ki, Yeni Zelandiyada bir çaya insan hüquqları verilibdir. Yerli qəbilə o çayı müqəddəs sayırmış. İndi çayı xüsusi mühafizə edən adamlar ayrılıb. Fikirləşdim bizdə də insanlara çay hüququ verilibdir - harda istəsən qabağını kəs, suyunu sıx, canını al. Eyni zamanda, insanlarımız respublikadan axıb getmək hüququ verilibdir. Təbii, hamıya yox. Bəzi zəhmətkeşlərimiz, xüsusən də müxalif təbəqəyə aid olanlar bu qapalı həbsxanada qalmağa məhkumdur, onları sərhəddən buraxmırlar.

Nəticədə absurd mənzərələr yaranır. Məsələn, ölkədən çıxışına qadağa qoyulan adamlardan biri jurnalist Xədicə İsmayıldır. Dünən Ali Məhkəmə də bu qadağanı qüvvədə saxlayıb. Halbuki, Xədicə xanım az qala günaşırı hansısa beynəlxalq tədbirə internet üzərindən qoşulub sözünü deyir, hökuməti tənqid edir. Daha bunu fiziki olaraq ölkədə "həbs etməyin" anlamı nədir? Yaxud, bloqçu Mehman Hüseynov türmədə oxumaq üçün iranlı yazıçı Səhər Delicani-nin "Çakaranda ağacının uşaqları" kitabını istəyib, türmə rəhbərliyə kitabı içeri aparmağı qadağan edib. Guya kitabda nəse qadağan olunmuş temalar vardır. Bəs işin gülünc tərəfi nədir? Söhbət ondadır ki, bu kitabı elə Xədicə İsmayıl həbsdə olarkən tərcümə edibdir! Zindanın içində tərcümə edilmiş kitabı təzədən zindana buraxmamağa nə ad qoyasan?

İndi mart ayıdır, Yer kürəsinin mülayim qurşaq ərazilərində ilin ən yaxşı vaxtlarından biridir. Yaz gəlir. Ancaq uca millətimiz kasıblıq, min cür problemlər üzündən bu cür gözəl fəsilə, arıların uçduğu, çiçəklərin açıldığı, havaların isindiyi təbiət möcüzəsinə "Mart gəldi, dərd gəldi" münasibətini göstərir. Axırda isə "Mart çıxdı, dərd çıxdı" deyərək nöqtəni qoyacağıq. Qozun ləpəsi 30 manatdır, yazıq vətəndaş nə etsin? Onun marta münasibəti elə həyat uğrunda savaş motivləri üzərində, dərd, azar, "bayram oldu heç bilmirəm neyləyim, bizim evdə axta zoğal da yoxdur" ağlaşmaları, yağlamaları üzərində qurulmalıdır. Bəlkə də qədim romalılar marta savaş tanrıları Marsın adını verəndə elə bizim kimilərin bu ay gələndə canıyla əlləşməyini nəzərdə tutmuşdur, necə deyirlər, uzaqqörənlik etmişdir.

Hərçənd, guya ilin o biri aylarında xoşbəxt oluruq? Yox. Hansı mövsümə baxsan işimiz çətinidir. Yanvarı "qara" kimi möhürləmişik, ilin qara girməkdən başqa çarəsi yoxdur. Fevral boz aydır, faciəsi də məlumdur. Martı yazdıq. Hələ bu ayda azərbaycanlıların soyqırımına məruz qalmaları da var. Apreldə Kəlbəcəri itirmişik, maydakı, yay aylarındakı pis günləri də saydıqca bitməz. Bu nə həyatdır biz yaşayırıq, bu necə təqvimdir? Buna nəse əncam çəkmək lazımdır. Ayıbdır. Yazdan, Günəşdən ayıbdır.

İlk növbədə həftənin günlərinə əl gəzdirməliyik. Bunlara adı kim qoyubsa, öncədən bizi qara günlü eləyibdir. Özünlüz baxın: həftənin 7 günündən 2-si bizdə axşamdan ibarətdir. Absurd olsa da belədir. Çərşənbə axşamı, cümə axşamı. Axşam adında da gün olar? Təsəvvür elə, hansısa ingilise, fransızla belə cümlə deyirsən: "Çərşənbə axşamının axşamı bizə qonaq gəl". Nə bilim, cümə axşamı axşam filan zad oldu. Adamlar elə bilər onları ələ salırsın. Həftənin iki gününü qabaqcadan qaranlıq elan edən xalq qalan beş gündə çatdırıb nəse eləməlidir ki, dünya camaatından geri qalmasın. Üstəlik, onların da biri "duz" gündür, yeni ağırdır, o biri isə bazara düşür.

"İti öldürənə sürüdərlər" el misalımızdan çıxış edərək günlərin adlarını dəyişmək üçün variantlarını yazıram. Qoy çərşənbə axşamı kosa günü, cümə axşamı da keçəl günü adlandırılınsın. Çox fikirləşib başımızı ağrıtməyin mənası yoxdur.

Əsas bunlardır. Elə ki bunları düzəltmək, hətta Qarabağ geri qayıdacaq. Əslində rəsmi təbliğatdan mən belə başa düşürəm ki, Qarabağ da çoxdan bizim əlimizdədir, sadəcə, hökumət təqvimdə normal gün tapmır camaata bu mühüm hadisəni elan etsin. Bəs necə, kim istəyər qələbə bazara düşsün?

Məhbusun türmədə ölməsi Ermənistanı qarışdırdı

İşğalçı Ermənistanda hakim qüvvəyə qarşı yeni və daha sərt etiraz dalğası başlayıb. Bu dəfə motiv siyasi məhbus sayılan 49 yaşlı Artur Sərkisyanın qəfildən həbsxanada ölməsi olub. Baş vermiş olaydan dərhal sonra paytaxt İrəvanda sakinlər Azadlıq meydanına toplaşmağa başlayıb.

Daha sonra etirazçılar mərkəzi Maşots prospektində yolu bağlayıblar və Ədliyyə Nazirliyinə doğru yürüş təşkil ediblər. Etirazçılar güclü yağış altında İrəvanın mərkəzi küçələrindən keçiblər. Hakimiyyət əleyhinə kəskin şüarlar səsləndiriblər. Qəzet çapa gedərkən Ermənistanda, paytaxt İrəvanda vəziyyət mürəkkəb olaraq qalırdı.

Ermənistanda ötən ilin yayında İrəvan Polis İdarəsinin binasını zəbt edən silahlı dəstənin üzvlərini öz şəxsi avtomobili vasitəsi ilə qida məhsulları və dərmanla təmin edən və cinayətkarlarla əlaqədə ittiham olunan Artur Sərkisyan "Sasna Tsrer" hadisələrinə görə də təqsirli bilinirdi. Özünə qarşı ittihamları əsassız sayan müxalifətçi etiraz aksiyası kimi həbsxanada aclıq aksiyası keçirirdi. Məlumata görə, onun halı qəfildən pisləşib. Xəstəxanaya aparılsa da, həkimlər onun həyatını xilas edə bilməyiblər.

Artur Sərkisyanın məhz parlament seçkiləri ərəfəsi ölməsi isə ölkədə siyasi ehtirasları ikiye qatırdı. İqtidara qarşı ictimai-siyasi narazılıq daha da gücləndirib. Hakim partiya əleyhinə rəqiblərin əlinə yaxşı kontur-arqument verib. Faktiki surətdə hakim rejimi seçkiöncəsi böhrana soxub, seçki saxtakarlığına hazırlaşan hakimiyyətin manevr imkanlarını bir az da daraldı.

Bu arada hərbi müxalifət iqtidarı hədələyən bəyanatla çıxış edib. Musavat.com-un məlumatına görə, bu barədə "Jamanak" qəzeti yazıb. "Əgər Ohanyan-Raffi-Oskanyan bloku parlamentə düşməsə, Samvel Babayan ("Sasna Tsrer"-in fəali, Qarabağdakı qondarma rejimin keçmiş "müdafiə naziri" - red.) seçkisonrası geniş miqyaslı etirazlara, hətta silahlı üsyan qaldıracaq. Mahiyyət etibarilə "Sasna Tsrer" -2-yə cəhd ediləcək. Özü də təkə İrəvanda yox, həm də Ermənistanın başqa bölgələrində. Dövlət müəssisələrinin zəbt edilməsi bu inamla həyata keçiriləcək ki, polis və digər güc strukturlarının dəstələri eyni vaxtda bir neçə etiraz ocağına nəzarəti təmin edə bilməyəcək", - deyərək nəşr vurğulayıb.

Qeyd edək ki, həbsxanada dünyasını dəyişən Artur Sərkisyan da daxiləki Rusiya əleyhinə hərbi-siyasi düşərgənin təmsilçisi idi. Onları bəzən qərbyönlü qüvvələr də adlandırırlar. Bu qüvvələr Ermənistanın Rusiya vassallığından çıxmasının tərəfdarıdır. Lakin

Sərkisyanın ölümü Sərkisyan rejimini böhrana soxdu - düşmən ölkə çalxalanır

2 aprel yaxınlaşdıqca işğalçı ölkədə siyasi ehtiraslar artır, atəş səsləri eşidilməyə başlayıb; hərbi müxalifət iqtidarı silahlı çevrilişlə hədələdi; Kremlin dəstəyi Ermənistan prezidentini xilas edəcəkmi? Azərbaycan üçün unikal şans pəncərəsi açılır...

yejins də deyillər, aralarında silahlı terrorla mübarizə tərəfdarları, Qarabağ məsələsində ən radikal mövqe tutanlar da var, sabiq prezident Levon Ter-Petrosyan kimi mötədillər də.

Yeri gəlmişkən, keçən ilin yayındakı hadisələr vaxtı silahlı qiyamçıları bir çox yerli siyasi partiyalar, media qurumları və ekspert dairələri ilə yanaşı, Rusiyanın Ermənistandakı səfirliyi də müdafiə eləmiş, hakimiyyəti onlara qarşı sərt tədbirlər görməkdən çəkinməyə çağırırmışdı. Belə qənaət hasil olur ki, Sərkisyan rejiminə qarşı müqavimətdə, hətta silahlı çevrilişə əslində ABŞ (Qərb) də maraqlı ola bilər. Bu xüsusda seçkisonrası Ermənistanda bu ölkəyə təsir uğrunda Rusiya-ABŞ gizli rəqabətin ən pik həddə çatacağı gözlənilir.

Bir sıra siyasi analitiklər də 2 aprel parlament seçkisində Ermənistanda aranın qarışacağını real sayırlar. O sırada politoloq Elxan Şahinoğluna görə, Serj Sərkisyanın qarşı bəzi qrupların hətta silahlı müqavimət göstərməsi də mümkündür. "Ona görə ki, Ermənistanda seçkinin saxtalaşdırılması və inzibati resurslardan istifadə imkanları böyükdür. Ötən ilin yayında İrəvanda silahlı qrup polis məntəqəsini ələ keçirərək, qanun keşikçilərini girov götürmüşdü, ölən və yara-

lanan oldu. Ermənistanda əllərdə başqa silahlar da var. Məsələn, seçkiqabağı mitinqlərin birində keçmiş müdafiə naziri Seyran Ohanyana atəş açdılsa, seçkidən sonra başqa silah səslərinin eşidilməsi ehtimalı da yüksəkdir", - deyərək ekspert qeyd edib.

Bəs, Kremlin dəstəyi Moskvadan təzəcə qayıdan və məmnun kimi görünən Sərkisyanı xilas edə biləcəkmi? Əsas sual da budur. Məsələnin başqa bir önəmli tərəfi isə əlbəttə ki, Qarabağla bağlı Azərbaycan üçün açıla biləcək şans pəncərəsi ilə bağlıdır. Çünki

Ermənistanda daxili qarışıqlıq, hətta silahlı qarşıdurma işğal altındakı torpaqların daha böyük qisminin azad edilməsi üçün unikal fürsət yaradır.

Təsədüfi deyil ki, Sərkisyanın aprel ərəfəsi Moskvaya səfər etməsinin bir hədəfinin də Rusiyanın əli ilə Azərbaycanı "sakit oturmağa" vadar etmək olduğu deyilir. Yeni atəşkəsin pozulmayacağına zəmanət məsələsi. Belə bir zəmanət də Moskvaya səfəri zamanı Ermənistan prezidentinə verilibmi?

Cavabı bilmək üçün çox gözləmək lazım gəlməyəcək.

□ **Siyasət şöbəsi**

Hollandiyadan Türkiyə ilə bağlı gözlənilməz qərar - aksiyaya icazə verildi

Hollandiyanın Rotterdam bələdiyyə sədri Əhməd Abutalib Niderland polisində etiraz etmək üçün keçiriləcək nümayişə icazə verib.

Avropa.info xəbər verir ki, Rotterdam Bələdiyyə sədri Əhməd Abutalib bu həftənin sonunda Niderland polisində türklərə qarşı tətbiq etdiyi şiddətə etiraz etmək üçün nəzərdə tutulan nümayişə icazə verib.

Rotterdam bələdiyyəsinin rəsmisi Lennart de Jong cümə günü keçirilməsi planlaşdırılan nümayişə bağlı nümayişin türklərin hüquqlarını qorumaq üçün ediləcəyini deyildiyini söyləyib.

"ABŞ-Türkiyə yaxınlaşması hər iki ölkə üçün faydalı olacaq"

Türkiyə-ABŞ münasibətlərinin yaxın zamanda istiləşməyi gözlənilir. Belə ki, ABŞ-ın dövlət katibi Reks Tillerson Ərdoğanla danışıqlara başlamaq üçün Türkiyəyə səfər edəcək. Bunu Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu bildirib. O, qeyd edib ki, ABŞ rəsmisinin səfəri martın 30-da baş tutacaq. Vaşinqtonun diplomatik rəsmiləri hələlik bu məlumatla bağlı hər hansı açıqlama verməyiblər.

Türkiyə XİN rəhbəri isə müsahibəsində təklifin Reks Tillerson tərəfindən gəldiyini deyib: "ABŞ-ın dövlət katibi martın 30-da Türkiyəyə gəlmək istədiyini söylədi və mən də bunun uyğun vaxt olduğunu dedim. Əgər həmin gün baş nazirimiz Ankarada olsa, ABŞ-ın dövlət katibini qəbul edəcək".

Vaşinqtonun diplomatik rəsmiləri hələlik bu məlumatla bağlı hər hansı açıqlama verməyiblər. Yalnız ABŞ-ın "Al Monitor" saytı da R. Tillersonun Türkiyəyə səfər edəcəyini bildirib. Saytın məlumatına görə, Reks Tillerson Türkiyə Cümhuriyyətinin prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdo-

Arzu Nağıyev: "Avropa və Türkiyə arasında yaranan gərginlikdən ABŞ məharətlə istifadə etməyə çalışacaq"
Qabil Hüseynli: "Bütövlükdə Türkiyənin gələcəyi və nicatı onun Qərblə münasibətlərindən asılıdır"

ğanla, habelə XİN rəhbəri Mövlud Çavuşoğlu ilə görüşəcək.

Ekspertlər də iki ölkə arasındakı münasibətlərin yaxşılaşacağına ümid edirlər.

Politoloq Arzu Nağıyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, iki ölkə arasındakı münasibətlərin gərginləşməsində elə də əsaslı səbəblər yox idi: "Türkiyə və ABŞ münasibətləri heç vaxt elə gərgin də olmamışdı. Sadəcə olaraq müəyyən vaxt kəsimində anlaşılmaqlıq yarananda siyasətçilər bəyanatlarla çıxışlar etmişdilər. Bu əsasən FETO məsələsi ilə daha doğrusu Fətulla Gülenin Türkiyəyə ekstradisiyası ilə bağlı məsələ idi. Digər problemlə məqam Türkiyənin

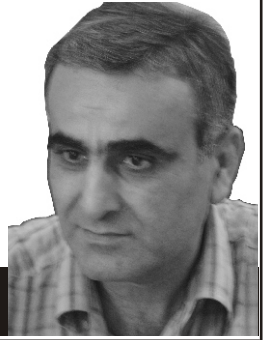
Rusiya ilə bir koalisiyada təmsil edilməsi idi, bu da əsasən Suriyada birgə əməliyyatlar zamanı yarandı, lakin artıq bu əməliyyatlarla bağlı müəyyən narazılıqlar da var. Üçüncü məqam Rusiya vasitəsilə İrənin də bu koalisiyaya qoşulması istəyi idi, lakin sonradan bunun ABŞ -a xoş getməyəcəyi və gələcəkdə problemə çevriləcəyi anlaşıldı. Hazırda isə Avropa və Türkiyə arasında yaranan gərginlikdən ABŞ məharətlə istifadə etməyə çalışacaq. Türkiyə NATO-nun üzvüdür, ABŞ-ın regionda bir nömrəli tərəfdaşdır, yeni Türkiyə bu gün ABŞ üçün çox vacib tərəfdaşdır və referendum öncəsi bunu bir daha təsdiq etməyə çalışacaq. Eyni zamanda ABŞ da Türkiyə üçün önəm kəsb edir və Amerika qitəsinə çıxış üçün bütün istiqamətlərdə ən əlverişli tərəfdaşdır. Yaxın Şərqdə Türkiyənin İsrail, Səudiyyə Ərəbistanı və digər ABŞ-ın tərəfdaşları ilə normal münasibətləri var. Yeni bütün bu amillər hər iki dövlət arasında gələcək perspektivlərin müsbət bir tendensiya üzərində qurulacağından xəbər verir".

Politoloq Qabil Hüseynli isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında qeyd etdi ki, ABŞ-la münasibətlərin yaxşı olması Türkiyənin xeyrinədir: "Amerika- Türkiyə münasibətləri həmişə yüksək səviyyədə olub. Bu ikili münasibətlərin yaxşı olmasından hər iki tərəf yararlanıb. Ancaq hesab edirik ki, münasibətlərin yaxşı olması Türkiyə üçün daha

əhəmiyyətlidir. Çünki vaxtilə SSRİ tərəfindən İkinci Dünya Müharibəsindən sonra Türkiyə Sovetlərin şantaj və təhdidlərinə məruz qaldığı zaman onun köməyinə çatan ilk ölkə ABŞ və ABŞ-ın köməyi ilə Türkiyənin NATO-ya qəbul olunması olmuşdu. Son vaxtlar bu iki ölkənin münasibətlərində yaranan gərginlik bir qədər süni xarakter daşıyırdı. Çünki Türkiyədəki siyasi qüvvələr 15 iyul FETO-çuların dövlət çevrilişə cəhdində ABŞ Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin əli olduğunu iddia edirdilər, ABŞ əleyhinə mətbuatda müxtəlif bəyanatlar dərc edi-

Bakıdan aprel mesajı

Zahid SƏFƏROĞLU
 zsafaroglu@gmail.com

Paytaxtda V Bakı Qlobal Forumu keçirilir. Budəfəki tədbir öncəliklə həssas bir dönəmə təsadüf edir və olduqca mürəkkəb beynəlxalq münasibətlər şəraitində, həmçinin regiondakı təhlükəli durum fonunda Azərbaycanın yerinə və nüfuzuna əlavə pozitiv ştrixlər gətirə bilər.

Ən azı, ölkəmizin əsas dərjini - Qarabağ məsələsini daha böyük auditoriyaya çıxarmaq üçün bu, növbəti və unikal fürsət hesab edilə bilər. Çünki tədbir iştirakçıları olan qonaqlar, yüksək çinli rəsmilər müxtəlif ölkələri, fərqli sivilizasiyaları təmsil edir. Onlar qayıdarkən özləri ilə birgə istə-tə istəməz Azərbaycan həqiqətini də aparacaqlar. Ölkəmizin üzleşdiyi ədalətsizliyə qarşı müəyyən etirazla yüklənib gedəcəklər. Söhbət ilk növbədə Qarabağ itxtilafından gedir.

Forum dünyada sülhün və təhlükəsizliyin əsas qarantı kimi aparıcı dövlətlər və beynəlxalq təşkilatların roluna bir daha diqqət yönəldib. Dağlıq Qarabağ kimi problemi olan Azərbaycandan ötrü bu məqam təbii ki, mühüm önəm daşıyır. Çünki Qarabağ dünyü on illərdə məhz beynəlxalq təşkilatların və güc mərkəzlərinin yetərli iradə ortaya qoymaması, bir çox hallarda isə Azərbaycana qarşı ikili standart siyasəti yürütməsi nəticəsində açılıb.

Səbəblər barədə çox yazılıb. Onlardan yalnız birinə toxunacağıq. Paradoks ondadır ki, nə qədər deyilsə də ki, Dağlıq Qarabağ məsələsi - milli və ya dini məsələ deyil, amma gerçəkdə bir sıra Qərb paytaxtları problemə həm də bu prizmadan baxır, xristian təəssübkeşliyi özünü vaxtaşırı büruzə verir. Əks halda, bunu necə izah etmək olar ki, Kırımın ilhaqına görə Rusiyaya, Kırım rəhbərliyinə qarşı sanksiyalar tətbiq edən, Abxaziya və Cənubi Osetiyanın işğalına görə Rusiyanı öz adı ilə - təcavüzkar kimi çağıran Qərb Ermənistanına gələndə tam əks mövqə sərgiləyir, beynəlxalq hüququn təməl prinsiplərinə hörmətsizlik göstərir, bir ovuc erməni üçün "öz müqəddəratını təyinetmə" haqqı istəyir?!

İş də ondadır ki, artıq kimsədə şübhə qalmayıb ki, əgər Qarabağdakı separatçı rejimin erməni başçıları xristian yox, müsəlman olsaydı, onların üzünə Qərb dövlətlərinin girişi, qapıları çoxdan bağlanmışdı. Amma diqqət edin, quldur Bako Saakyan rahatca ABŞ-a, Avropa ölkələrinə, Yunanıstana gedir, orada sərbəst şəkildə görüşlər keçirir, Azərbaycan əleyhinə, ölkəmizin suverenliyi və ərazi bütövlüyü əleyhinə cəzasız şəkildə təbliğat aparır. Biz hələ qondarma "DQR"-in bir çox xristian ölkələrində qanunsuz nümayəndəliklərinin fəaliyyət göstərməsini demirik. Halbuki, Kırımın separatçı lideri Sergey Aksyonova qarşı sərt qadağalar mövcuddur. O, Avropanın, Amerikanın ərazisinə daxil ola bilməz, yoxsa dərhal saxlanılır.

Bu mənada Bakı toplantısı dünyadakı belə neqativ stereotipləri dağıtmaq baxımından az əhəmiyyət kəsb eləmir. Avropada ksenofobik və islamofobik dalğanın güclənməsi, bu günlərdə Avropa Məhkəməsinin iş yerlərində hicabın yasaqlanmasını qanuni sayması fonunda Azərbaycanın bir daha dünyaya pozitiv rakursdan açılması milli maraqlarımız baxımından çox vacibdir.

Sözsüz ki, sırf özümüzün əslisi olan problemlər də var və sözümlərin kəsri olmasından az ehtiyatlı yoluna qoyulmalıdır. Bura təməl insan haqları ilə bağlı məsələlər, hələ də həllini tapmayan siyasi dustaq problemi, söz-ifadə azadlıqları sahəsində yaşanan problemlər, korrupsiya və monopoliyanın geniş miqyas alması aiddir. Sadalanan problemləri ən əvvəl ona görə aradan qaldırmaq lazımdır ki, ermənilər və onların dünyadakı havadarları bu problemlərdən ölkəmiz əleyhinə, Qarabağ əleyhinə təbliğatda məharətlə istifadə edirlər.

Düşmənin əlinə tutaraq verməyə son qoymaq zamanı çatıb. Bu xüsusda özümüzün özümüze inanması, arxayın olması və təsəlli verməsi yetərli deyil, gərək ki, dünyanı da özümüze inandırma bilək, dünyadan da təsəlli ala. Ətrafımızdakı bu qəliz və ədalətsiz vəziyyətdən isə yalnız milli bərişiqi təmin etmək, dünyaya daha güclü və demokratik qiyyəfədə açılmaqla çıxmaq mümkündür...

Nəhayət, Bakı Forumu 4 günlük aprel müharibəsinin il-dönümü ərəfəsinə təsadüf etməsi ilə də əhəmiyyətli sayıla bilər. Düşmənin aprel olaylarının təkrarlanma biləcəyindən dolayı təlaş yaşadığı indiki dövrdə Azərbaycanın növbəti uğurlu lokal hərbi əməliyyatı üçün siyasi-diplomatik zəmin hazırlanmasını deyirik.

Bakıdan dünyaya bir mesaj da elə budur ki, ərazisinin 20 faizi işğal altında olan Azərbaycanın ən sərt vəziyyətə el atması anlaşılıq qarşılığında. Bunu Bakıdan dünyaya aprel mesajı da adlandırmaq olar.

Türkiyə Rusiyadan taxıl idxalını dayandırır

Türkiyə taxıl idxalına lisenziya verilməsi siyahısından gözlənilmədən Rusiyayı çıxarıb. "Report"-un "Reuters"-ə istinadən verdiyi məlumata görə, bu, Rusiya taxılı üçün həcminə görə ikinci bazarda tədarük payının azalmasına ciddi şəkildə təsir göstərəcək.

Məlumatla görə, martın 15-dən başlayaraq Türkiyə hökumətinin idxal üçün verdiyi yeni lisenziyalar siyahısında Rusiyanın adı qeyd edilməyib. Bu, Rusiya taxılının de-fakto olaraq Türkiyəyə idxalını mümkünsüz edir. 2016-cı ilin iyul ayından 2017-ci ilin yanvar ayınadək Türkiyə Rusiyadan 1,9 mln. ton taxıl alıb.

"Bu, Rusiya taxılı üçün Türkiyə bazarını faktiki bağlaya bilər. Belə ki, idxal sxemində daxil olmayan ölkələrin mallarına 130 faizlik rüsum tətbiq edilir", - deyər məlumatda qeyd edilib.

Hələlik heç bir ölkənin müvafiq sahə üzrə qurumları məsələni şərh etməyiblər.

Qeyd edək ki, 2015-ci ildə Türkiyə ilə Rusiya arasında yaranan gərginlik hər iki ölkənin iqtisadiyyatına təsir göstərib. Rusiya Türkiyədən əsasən meyvə-tərəvəz, göyertir idxalını qadağan etmişdi. Bundan əlavə, Türkiyədən pomidor və digər bəzi növ məhsulların idxalı dayandırılıb.

Martin 17-də spiker Oqtay Əsədovun sədrliyi ilə Milli Məclisin növbəti iclası keçirildi. İclas hökumətin hesabatına həsr olunduğu üçün Baş nazir Artur Rasi-zadənin rəhbərliyi ilə Nazirlər Kabinetinin üzvləri də müzakirələrə qatılmışdı.

Spiker 2016-cı ilə bağlı hesabatın vaxtında parlamente daxil olduğunu dedi. Həmçinin Azərbaycan iqtisadiyyatının ötən illik durumu ilə bağlı məlumat verdi: "ÜDM istehsalında qeyri-neft sektorunun payı 63,4 faiz təşkil edib. Dünya Bankı və Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının "doing biznes" hesabatında işgüzar mühitin əlverişliliyinə görə Azərbaycan 190 ölkə arasında 65-ci yerdə qərarlaşıb. Dörd göstərici üzrə Azərbaycan ilk pillələrdə yer alıb. Ötən il sosial infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsinə 15 milyard manat vəsait yatırılıb".

Milli Məclisdə 2016-cı il dövlət büdcəsinin icra vəziyyəti ilə bağlı hesabatını təqdim edən Baş nazir Artur Rasi-zadə Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanı yeni təyinatı ilə əlaqədar təbrik etdi. Baş nazir bu təyinatı yüksək qiymətləndirdi: "Füsrətdən istifadə edib ölkənin birinci xanımı Mehriban xanım Əliyevanı Azərbaycanın birinci vitse-prezidenti təyin olunması ilə əlaqədar təbrik edirəm və ona yüksək dövləti vəzifəsinin icrasında müvəffəqiyyətlər arzulayıram". A.Rasi-zadə ötən ilin aprel döyüşlərindən də bəhs etdi. "2016-cı ilin aprel döyüşləri ölkəmizin şərəf səhifəsidir. Bu, uzunmüddətli sülh danışıqlarından başqa hərbi variantının da mövcud olduğunu ortaya qoydu. Həmçinin bu hadisələr Azərbaycan əsgərinin qələbə əzmini nümayiş etdirdi". Baş nazir Azərbaycan prezidentinin 2016-cı ilin dərin iqtisadi islahatlar ili kimi dəyərləndirdiyini və islahatların davamı üçün qaşıya vəzifələr qoyduğunu bildirdi. Sonda o, Novruzla bağlı təbriklərini çatdırdı, ölkəyə bərəkət arzuladı.

"Məndə olan məlumata görə, Novruz bayramında təkə İrandan Azərbaycana 500 avtobus turist gələcək. İran tərəfdə isə bir növbəli 8 saatlıq iş vaxtı müəyyənləşib. Belə olan halda, görün ki, orada nə cür pis vəziyyət yaranacaq. İnsanlar günlərlə gömrükdə qalacaqlar. Bu da turistlərdə hələ ölkəyə daxil olmamış pis təəssürat yaradacaq".

Sosial siyasət komitəsinin sədri Hadı Rəcəbli bu fikirləri parlamentdə hökumətin iştirakı ilə keçirilən iclasda bildirdi. Əlavə etdi ki, ona görə də gömrükdəki zəruri məsələnin həlli üçün Azərbaycan hökumətinin qonşu ölkənin müvafiq qurumları ilə tədbirlər görməsi çox yaxşı olardı. Bakı-Astara yolu ilə bağlı acınacaqlı durumdan bəhs edən H.Rəcəbli problemin aradan qaldırılması zərurətindən danışdı.

Deputat Musa Qasımlı təmsil olunduğu dairənin problemlərindən danışdı: "Yardımlı rayon əhalisi Yardımlı şəhər mərkəzinə bitişik kəndlərin, o cümlədən qaz boru kəmərlərinin tikintisi üçün relyef baxımdan çətinlik törətməyən ərazidə yerləşən Osnəğaran-Anzov-Hamar-kənd-Abasabad və başqa kəndlərin qazlaşdırılmasını əha-

Hökumət deputatlarının gözlənilməz etirazı ilə üzləşdi - sərt tənqidlər

Milli Məclis üzvlərindən illik hesabatla kəskin reaksiya: "Bazarlar od tutub yanır"; "Banklar vətəndaşı soyur"; "Millətin belini qırıraq"; "Bu məsələlərdə hökumətmizin günahı var. Biz bunu deyəndə qəbahətmi olur?"

li "Azəriqaz" rəhbərliyindən səbirsizliklə gözləyir. Yardımlı rayonunda kənd yollarının tikintisi işlərini uğurla həyata keçirdiyi üçün "Azəravtoyol"un sədri hörmətli Saleh Məmmədova təşəkkür edirəm. Eyni zamanda Yardımlı-Bozayran-Bürzümül-Bilən-Vərgədüz yolunun asfaltlanması da xahiş edirəm". M.Qasımlı bundan sonra Yardımlı və Masallı arasındakı yeganə yolun dağılması ilə bağlı da hökumətdən yardım istədi: "Yardımlı-Masallı avtomobil yolu əsas qoyulandan bəri heç bir zaman normal asfalt görməyib. Yalnız cənab prezidentimiz İlham Əliyev Yardımlıya ilk dəfə səfər edərkən əhaliyə böyük bir hədiyyə etdi. Yardımlı-Masallı avtomobil yolu müasir bir asfalt gördü. Lakin bu yol hansısa şirkətin dağları yarın Ələt-Astara avtomobil yoluna material daşımaları nəticəsində yol bərhad hala düşüb. Düzdür, yol tikintisini həyata keçirən şirkət yolu sonda asfalt edəcəyini öhdəlik kimi üzərinə götürsə də, bu iş indiyə qədər görülməyib. Seçicilərin cənab prezidentimizin Yardımlı sakinlərinə olan hədiyyəsini müvafiq şirkətin layiqli bir şəkildə bərpa edəcəyini gözləyir".

Deputat Əflatun Amaşov seçicilərinin problemlərindən bəhs etdi: "Təsəvvür edin ki, deputatı olduğum Saatlı rayonu üzrə 60 ali təhsilli həkim, 100-ə yaxın tibb bacısı yeri boşdur. Bu rəqəmlər çox düşündürücüdür. Məndə olan məlumatlara görə, başqa yerlərdə də demək olar, oxşar mənzərə müşahidə edilməkdədir. Təsəvvür edin ki, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rayondakı şöbəsində burun-boğaz-qulaq həkimləri belə kənarından gətirilir. Vəziyyət belə davam etsə, 10-20 il sonra nələr

baş verəcəyini düşünmək sadəcə qorxuncdur. Hesab edirəm ki, Azərbaycan hökuməti məsələyə xüsusi diqqət yetirməlidir".

Ə.Amaşov dedi ki, ƏDV-nin tətbiqi medianın iqtisadi durumuna mənfi təsir göstərməkdədir: "KİV məhsullarının ƏDV-yə cəlb edilməsindən əldə edilən gəlir elə də yüksək deyil. Cəmi yarım milyon manat. Bu, cüzi rəqəmdir. Belə olan halda medianın iqtisadi durumu və onun yerinə yetirdiyi ictimai missiya nəzərə alınmalıdır. Mən bir daha təklif edirəm ki, mətbuatın indiki durumunu nəzərə alaraq ölkəyə gətirilən qəzet kağızı və hazır çap məhsulları üzərində əlavə dəyər vergisi aradan qaldırılsın. Hər kəsi bu təklifimi dəstəkləməyə çağırıram".

"2016-cı ildə yaranmış vəziyyətdən çıxmaq üçün bir sıra tədbirlər görüldü. Beynəlxalq Valyuta Fondu ötən il iqtisadiyyatımızda 2,5 faiz artım olacağını proqnozlaşdırmışdı. Ancaq hökumət bu rəqəmi 1,8 faiz olaraqı vurğulamışdı. Amma təəssüf ki, ötən il artım əvəzinə 3,1 faiz enmə müşahidə olunub. İlk növbədə islahatlar xalqa çatdırılmalı və onlar tərəfindən dəstəklənməlidir. Bunun üçün İTV-də Rusiyada olan biznes kanalı formasında olan bir blok yaradılsın və əhali iqtisadi proseslərlə bağlı məlumatlandırılsın. Rayonlarda yeni iş yerlərinin açılması istiqamətində işlər görülməlidir". Bu fikirləri **deputat Əli Məsimli** söylədi.

Deputat Fərac Quliyev isə xərclənmələrə həssas yanaşmağı zəruri saydı: "Elə nazirlərlər var ki, təmir işlərinə on milyonlarla vəsait sərf edirlər. Hansı ki, bu qəder vəsaitə üç kənd salmaq olar. Xahiş edirəm vəsaitlərin qənaətlə xərclənməsi məsələsinə ciddi diqqət yetiril-

sin hələ də "Kirovabad" kimi qeyd olunmasına narazılığını bildirdi.

Deputat Sahib Aliyev cəbhə bölgəsində yerləşən Tərtər problemləri ilə bağlı hökumətə müraciət etdi. Həmçinin Tərtər yetişməsi olan, erməni terrorçuları tərəfindən qətlə yetirilən və Tiflisdə dəfn edilən keçmiş daxili işlər naziri Beyhüd Ağca Cavanşirin 170 illiyi ilə bağlı təkliflərini verdi.

Deputat Tahir Kərimli Quba-Şamaxı yolu ilə bağlı problemlərin həllinə çağırırdı. Deputat Ağsu yolu ilə bağlı acınacaqlı durumun aradan qaldırılması üçün işlər görməyə çağırırdı.

Deputat məktəblərdə kişi müəllimlərin çatışmaması ilə bağlı problemdən də danışdı.

tında olan 15 milyardan 10 milyardını xərcləyib, üztlük kredit götürmüş vətəndaşın da vəziyyəti ağırlaşdı. Ümumilikdə dövlətin 20 milyard manat vəsaitini xərcləməklə manatın kursunu saxlamaq mümkün olmadı. Bu məsələlərdə hökumətmizin günahı var. Biz bunu deyəndə qəbahətmi olur?" **Z.Oruc daxili istehsalın az faizdə olmasına da diqqət çəkib:** "Bizdə istehsal olunan yağın 40 faizi, makaron və un məmulatlarının 50 faizi xaricdən gəlir. Halbuki bunun mühüm bir hissəsini daxildə istehsal etmək mümkün idi". Ardınca "Bakı və Abşeron yarımadası ərazimizin 10 faizini təşkil edir. Amma əhalimizin 40 faizi burada məskunlaşır"-deyə, real durumdan bəhs etdi. Z.Oruc sonra

Deputat Yevda Abramov da problemlərdən danışdı: "Bu gün məni yenə də narahat edən bu başı batmış valyutadır. Samir müəllim, Elman Rüfət müəllim, satışla alış arasında heç vaxt bu qədər fərq olmayıb! Bununla bu millətin belini qırıraq. Banklar bədbəxt oldu, bir neçə nəfər tutuldu, sonra nə oldu? Bir qrup insan bizə mane olur, onlar kimlərdir, mən bilmirəm. Bunlara son qoymaq lazımdır".

"Daha almadan danışmayaçağam, alma sözünü dilə gətirməyəcəyəm. Azərbaycanın albalı şirəsi, üzüm yarpağı da valyuta qazandırma bilər"-deyə, əlavə etdi.

Y.Abramov ardınca həmkarlarına üz tutdu verdi: "Deputatlara qarşı da iradlarım var, müsahibə verirlər ki, aprelin 15-nə kimi 6 vitse-prezident seçiləcək. Adları adlandırmaqla ya kadrlarımızı vurur, ya da onları prezident qərar verə bilər". "Mən bir dəfə görmədim ki, bizim bu maliyyə triosunun nümayəndələri televiziya çıxıb sadəcə dillə xalqa vəziyyəti izah etsinlər".

"Mən 28 May ətrafında yaşayıram. Bir aydan artıqdır ki, oradakı binaları üzləyirlər. Binaların yola baxan hissəsi üzün, digər hissəsi isə təmir olunmur. Adam düşünür ki, bu binalar niyə belə ikiüzlüdür?" Bu fikirlər isə **deputat Zahid Oruca** məxsusdur. O, hökumətin fəaliyyəti ilə yanaşı, həm də nəzarət funksiyasını icra etməli olanları tənqid etdi: "Sonra da deyirik ki, iki nazirlik ətrafında cinayətlər baş verib. Bəs, biz onda hardaydıq? Bu parlamentdə olmuşuq. Biz on illərdir bu parlamentdəyik. Banklara görə yüz minlərlə insan məhkəmə çəkişmələrindədir. Mərkəzi Bank öz ehtiya-

üzünü Baş nazirə tutdu: "Hörmətli Artur müəllim, yeni baş nazir nə vaxt, kim təyin olunacaq, bunu cənab prezident bilir. Amma yeni baş nazir sizin müsbət xüsusiyyətlərinizi qoruyub-saxlasa, bu, dövlətin xeyrinə olacaq".

Deputat Musa Quliyev dərman preparatlarının ölkəyə gətirilməsi ilə bağlı təklif irəli sürdü. Dedi ki, həyati vacib olan 300 və ya 500 adda dərman preparatlarının ölkəyə gətirilməsini dövlət üzərinə götürməlidir: "Qalan preparatlar isə sərbəst şəkildə gətirilsin. Bu gün valyuta bazasında baş verənlər dərmanların qiymətinə təsir edir".

Deputat Elman Nəsirov Ağdaşdakı Qarabağ əli və şəhid ailəsi olan şəxslərin problemlərinin həlli üçün xahiş etdi.

Deputat Qənirə Paşayeva tələbə yataqxanalarının olmaması probleminə bəhs etdi: "18 min tələbəsi olan Bakı Dövlət Universitetinin bir dənə tələbə yataqxanası yoxdur. Ailələr övladlarına yemək, geyinmək xərçimi versin, yoxsa kirayə xərçisi versin? Bakıda kirayə haqlarının nə qədər baha olduğunu da hər kəs bilir. Ona görə də xahiş edirəm hökumət bu məsələyə diqqət ayırsın".

Ardınca xanım deputat nazir Ramin Quluzadəyə xitabən ictimai nəqliyyatdakı problemlərdən danışdı: "Bir neçə gün bundan əvvəl Bakı-Sumqayıt yolunda qanunsuz ictimai nəqliyyatın başımıza gətirdiyi fəlakəti hamımız gördük. Ona görə də bu sahəyə diqqət ayırmağa ehtiyac var".

Bundan sonra spiker dedi ki, 28 deputat çıxış edib, hamı hesabatı məqbul hesab edib. Parlament hesabatı səs verdi və iclas bitdi.

□ **Elsad PAŞASOY**

Üzümüzlə gələn ayda - apreldə 4 günlük müharibənin birinci ildönümü ilə yanaşı, Qarabağ məsələsinə dəxli olan daha iki hadisə gözlənilir. Onlardan biri işğalçı Ermənistanın parlamenti seçkiləri (2 aprel), digəri isə "Rus NATO-su" adlandırılan Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatına (KTMT) yeni baş katibinin gətirilməsi məsələsidir.

Gözlənilirdi ki, Moskva-dakı aprel sammitində həmin vəzifəyə rotasiya qaydasında Ermənistan nümayəndəsi təyin olunmalıdır. Məlumdur ki, bu təyinat üç dəfə ertələnib. Daha çox da KTMT-də Azərbaycanın dostları - Qazaxıstanın və Belarusun tutduğu prinsipial mövqə hesabına İrəvan öz istəyinə nail ola bilməyib. Əslində Rusiyanın özü də Azərbaycan və Türkiyəni qıcıqlandırmamaq məqsədilə belə bir təyinatı arzulamır.

Bəs, qurumun budəfəki, aprel Moskva toplantısında nə gözlənilir, ermənilərin arzusu çin ola bilirmi? Bir sıra ekspertlər bu xüsusda erməniləri sevindirəcək qədər nikbin deyillər. Məsələn, musavat.com-un məlumatına görə, bu mövzuda erməni nəşri "168 jam" nəşrinə danışan rusiyalı tanınmış hərbi ekspert Pavel

Felqenqauerə görə, qarşıdakı toplantı da Ermənistanın ngözləntiləri baxımından nəticəsiz başa çata bilər.

Onun sözlərinə görə, səbəb KTMT-nin monolit qurum olmaması ilə bağlıdır. "Təşkilat üzvləri bir-birinin təhlükəsizliyinə laqeyddir. Qurumda belə bir mürəkkəb vəziyyət yaranıb. Ermənistan bloka Rusiyanın xətrinə girib. Bununla belə, hər bir üzv dövlət əgər onun sərhədlərinə qəsd olarsa, KTMT-yə müraciət etmək imkanına malikdir. Söhbət Ermənistanından gedirsə, bu halda Qazaxıstan və Belarus olmasa belə, Rusiya KTMT-nin avtoritetini qorumaq və Rusiya-Ermənistan strateji əlaqələri naminə vəziyyətə reaksiya verməli olacaq", - deyər ekspert qeyd edib.

Felqenqaurun fikrincə, Qazaxıstan üçün Dağlıq Qarabağ

Baş nazir aprel döyüşlərindən danışdı

Martın 17-də Milli Məclisdə 2016-cı il dövlət büdcəsinin icra vəziyyəti ilə bağlı hesabatını təqdim edən baş nazir Artur Rəsi-zadə Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanı yeni təyinatı ilə əlaqədar təbrik edib. Musavat.com-un məlumatına görə, baş nazir bu təyinatı yüksək qiymətləndirib.

A.Rəsi-zadə ötən ilin aprel döyüşlərindən də bəhs edib. "2016-cı ilin aprel döyüşləri ölkəmizin şərəf səhifəsidir. Bu, uzunmüddətli sülh danışıqlarından başqa hərbi variantının da mövcud olduğunu ortaya qoydu. Həmçinin bu hadisələr Azərbaycan əsgərinin qələbə əzmini nümayiş etdirdi", - deyər o qeyd edib.

Ermənistan hədəfinə çatmayacaq - düşmənin aprel təlaşı

Aprel sammitində "Rus NATO-su" rəhbərliyinə erməni generalın gətirilməsi məsələsi yenə də ertələnmə bilər; rusiyalı hərbi ekspert: "Ermənistan nümayəndəsi bu dəfə də KTMT baş katibi olmayacaq"; azərbaycanlı politoloq: "Aprel işğalçı ölkə üçün ağır keçəcək..."

məsələsi vacibdir: "Nazarbayev təbii ki, Azərbaycanla yaxşı əlaqələrin dinamikasını saxlamağa çalışır. Çünki tərəflər arasında biznes-maraqlar üstünlük təşkil edir. Məhz bu səbəbdən də hər dəfə KTMT-yə Ermənistan nümayəndəsinin təyin edilməsi təxirə salınır. İstisna deyil ki, Qazaxıstan yenə bu təyinatı əngəlləyəcək. Moskva Ermənistanına xoş gəlmək üçün Astanaya təzyiq edə bilər. Ancaq bu gün Rusiya üçün Qazaxıstan da Suriya məsələsində oynadığı xüsusi rola görə mühüm tərəfdədir. Yeni Putin Ermənistanına görə Nazarbayevin xətrinə dəyməz. Ermənistanın da xətrinə dəyməməyə çalışacaq. İndilikdə Rusiya hökumətinin KTMT-də işləri qaydaya salmaq üçün, belə görünür, vaxtı yoxdur".

Bu üzəndən analitik KTMT-nin növbəti sammitində də məsələnin Ermənistan xeyrinə həll olunacağını güman eləmir: "Ermənistan nümayəndəsi bu dəfə də KTMT baş katibi olmayacaq". Lakin Felqenqauer əmindir ki, Rusiya erməni tərəfinin narazılığını yumşaltmağa səy edəcək və həmin narazılığın bu və ya başqa sferada "kompensasiya" edəcək".

Söhbət yəqin ki, Kremlin hərbi-texniki və ya iqtisadi-maliyyə xarakterli hansısa köməyindən gedir. Hər necə olmasa, Rusiya satelit Ermənistan daxilində özünə qarşı narazılığın artmasında da maraqlı deyil.

Bundan əlavə, rəsmi İrəvan yaxşı bilir ki, məsələdə Kreml iradə ortaya qoyarsa, "Rus NATO-su"na rəhbərlik Ermənistan təmsilçisinə keçər bilər. Moskva bu iradəni göstərəcəkmə? Bir az gözləyək.

Maraqlıdır ki, KTMT-nin növbəti toplantısı ərəfəsində - apreldə Qazaxıstan prezidenti Nursultan Nazarbayev Azərbaycana səfər edəcək. Heç şübhəsiz, onun azərbaycanlı həmkarı İlham Əliyevlə Bakıdakı yüksək səviyyəli görüşlərdə Dağlıq Qarabağ mövzusu və KTMT-yə yeni baş katibin gətirilməsi məsələsi də diqqət mərkəzində olacaq. Ona da şübhə yox ki, hər iki məsələdə Bakı və Astana bir daha "saat əqrəbləri"ni tutuşduracaq. Başqa sözlə, Nazarbayev təşkilatın Moskva toplantısına faktiki, cilalanmış mövqə ilə gedəcək.

Bu arada Türkiyə və Ermənistan prezidentlərinin qısa fasilələrlə Rusiya səfərləri də ekspertlərin diqqət mərkəzində qalmaqda davam edir. Məsələn, siyasi şərhçi Elxan Şahinoğlu Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Moskva səfəri barədə deyir: "Bu, iki dövlət başçısının təyyarə böhranından sonra dördüncü görüşü idi. Ərdoğanla Putin Moskva daha çox Suriyadakı vəziyyəti müzakirə etdilər. Bu da gözlənilən idi - baxmayaraq, Ərdoğanın Putinlə görüşdə Azərbaycana aid iki mövzunu da gündəmə gətir-

"Ermənistan hakimiyyətinin, müxtəlif siyasi dairələrinin və cəmiyyətinin aprel ayı ilə bağlı iki böyük qorxusu var. Birincisi, odur ki, apreldə Azərbaycan Ordusu yenidən hücum keçərək yeni ərazilər azad edəcək və bu zaman Ermənistan ordusunda keçən il olduğu kimi böyük itkilər qeydə alınacaq. Ermənistanın əhalisi onsuz da azalır. Növbəti dəfə yüzlərlə itkini Ermənistan cəmiyyətinin həzm etməsi problematiktir. İkincisi ondan ibarətdir ki, 2 aprel parlament seçkisində Ermənistan ara qarışacaq. Ermənistan Sərkisyanaya qarşı bəzi qrupların hətta silahlı müqavimət göstərməsi də mümkündür. Çünki Ermənistan seçkinin saxtalaşdırılması və inzibati resurslardan istifadə imkanları böyükdür. Ötən ilin yayında İrəvanda silahlı qrup polis məntəqəsini ələ keçirərək, qanun keşikçilərini girov götürmüşdü, ölənlər və yaralanan oldu. Ermənistan əllərdə başqa silahlar da var. Məsələn, seçkiqabağı mitinqlərin birində keçmiş müdafiə naziri Seyran Ohanyana atəş açdı-larsa, seçkidən sonra başqa silah səsələrinin eşidilməsi ehtimalı da yüksəkdir".

Siyasi şərhçi hesab edir ki, Sərkisyanın Putinlə görüşünün digər məqsədi Gümrüdə Rusiya ilə birgə hərbi-sənaye kompleksinin yaradılmasıdır. "Putin 2013-cü ildə Ermənistan səfəri zamanı Sərkisyanla birgə Gümrüdəki Rusiyanın hərbi bazasına baş çəkəndə, orada birgə hərbi sənaye istehsalına başlanacağını vəd etmişdi. Üstündən 4 il keçib, nəticə yoxdur. Azərbaycanın hərbi sənayesi inkişaf edir, hər il yeni silah və texnika istehsal olunur. Ermənistanın isə belə geniş imkanları yoxdur. Ona görə də Sərkisyanın ümidi onadır ki, Putin Ermənistan hərbi istehsalatı kömək edəcək. Rusiyanın Ermənistan hərbi sənayesinə istehsalına başlasın? Kremlin hərbi istehsalı Rusiya ərazisində qurub və satışdan milyardlarla dollar qazanır", - deyər o əlavə edib.

Nizami Gəncəvi Fondunun təşkilatçılığı və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi ilə keçirilən V Qlobal Bakı Forumu martın 17-də öz işini davam etdirdi. "Fairmont Bakı" otelinin Nizami Gəncəvi zalında keçirilən tədbirdə əvvəlcə "Beynəlxalq münasibətlərdə Çinin rolu: köhnə qaydaların tətbiqi üsullarının müzakirəsi" mövzusunda panel iclası keçirildi.

bilər. Çin məsuliyyəti öz üzərinə götürməli, bankları pis aktivlərdən təmizləməlidir. Amma o zaman bu, tək iqtisadi deyil, həm də siyasi məsələyə çevriləcək, çünki məşğulluqla bağlı problem yarada bilər. Dünya maraqlıdır ki, Çin uğura imza atsın, amma Çin də məsuliyyətli olmalıdır".

Çini təmsil edən Tsingua Universitetinin nümayəndəsi David Qingzhong Pan isə öz arqumentlərindən çıxış etdi, Çinin önəmindən danışdı. "Son bir neçə

bu ilə keçirilən paneldə Bosniya və Herseqovina Rəyasət Heyətinin sədri Mladen İvaniç, Polşanın keçmiş prezidenti Aleksandr Kvasnevski, Belçikanın sabiq baş naziri Yves Leterme, Sloveniyanın sabiq prezidenti Danilo Türk, Niderlandın sabiq baş naziri Wim Kok, Latviyanın sabiq prezidenti Valdis Zatlers, Çexiyanın keçmiş baş naziri Jan Fişer və İtaliyanın sabiq xarici işlər naziri Franko Frattini iştirak edirdi. M. İvaniç bildirdi ki, Avropa İttifaqı üçün ən önəmli

onun bu və ya digər münaqişə olan ölkələri üçün yox, həm də Avropa təhlükəsizliyinin genişləndirilməsi üçün vacibdir: "Azərbaycan bir müddət əvvəl BMT Təhlükəsizlik Şurasının uğurlu üzvü olub. Azərbaycanın beynəlxalq problemlərə, o cümlədən regional düzənə pragmatik yanaşma seçdiyinə inanıram. Avropa təhlükəsizliyi və bu məsələdə əməkdaşlığın ATƏT çərçivəsində fundamental baxış olduğuna inanıram. Bu təşkilat ciddi dəyişikliklərə məruz qalmalıdır. Amma təşkilatda islahatlar aparmaq üçün substantiv tərəqqi əldə etməli və "dondurulmuş" münaqişələrin mümkün həlli lazımdır. Birbaşa Dağlıq Qarabağ münaqişəsini, eləcə də Gürcüstan və Ukraynadakı problemləri nəzərdə tuturam". D.Türk bildirdi ki, Böyük Britaniyanın Avropa İttifaqını tərk etməsi ilə Balkan ölkələri üçün şans yaranıb: "Ötən il Bosniya və Herseqovina Avropa İttifaqına üzvlük üçün müraciət edib və artıq müəyyən irəliləyişlərə nail olunub. Digər Balkan ölkələri də bu istiqamətdə addımlar atacaq. Yaxın vaxtlarda olmasa da, gələcəkdə Avropa İttifaqının genişlənməsi ilə bağlı ümidliyəm".

Panelin sonunda iştirakçılar tərəfindən suallar cavablandırıldı.

Forumda iştirak edən ayrı-ayrı diplomatlar və dövlət xadimləri Azərbaycanı narahat edən məsələlərə də münasibət bildirdilər. Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə keçmiş xüsusi nümayəndəsi Piter Semnebi mətbuata açıqlamasında bildirdi ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll edilməməsi regionun bütün ölkələrinin inkişafına mane olur: "Dağlıq Qarabağ prosesinə problemlərinə görə Avropa İttifaqı yox olmayacaq, dağılmayacaq. Bu qurum iki il əvvəl də çox böyük problemlərlə üzləşmişdi. Lakin vəziyyətdən çıxış yolu tapıldı". A.Kvasnevski dedi ki, Niderlandda keçirilən seçkilərdən sonra Avropa daha canlı görünür: "Demokratiya, miqrasiya Avropa İttifaqı üçün əsas problemdir. Miqrasiya Avropa İttifaqının gələcəyi məsələsidir. Düşünürəm ki, Böyük Britaniyanın Avropa İttifaqını tərk etməsi nəticəsində Balkan ölkələri üçün geniş yer açılıb".

Y.Leterme qeyd etdi ki, Avropada solçularla sağçılar arasında fərq yox olmağa başlayıb: "Bizim vətəndaşlarımız həqiqətən avrodan istifadə etmək, Avropa İttifaqının daxilində sərbəst hərəkət etmək istəyirlər. Bir məsələni də qeyd etməliyəm ki, hazırda popülizmin qalib gəlmək şansı yoxdur".

V.Kok dedi ki, bu ilin 2-ci yarısında avro yenə müzakirə mövzusu olacaq: "ABŞ-ın yeni seçilmiş prezidenti Donald Tramp bildirib ki, Avropa bir alman layihəsidir. Bu, düzgün olmayan bəyanatdır. Prezident Tramp Avropa İttifaqına üzv olan digər ölkələri də Böyük Britaniya kimi təşkilatı tərk etməyə rəhbərdir. Fikrimcə, Böyük Britaniyanın Avropa İttifaqını tərk etməsi düzgün qərar deyildi".

V.Zatlers Latviyanın Avropa dərəcəsinə sadiq olduğunu bəyan etdi. J.Fişer və F.Frattini Avropada təhlükəsizlik məsələləri ilə bağlı fikirlərini çatdırdılar.

Sloveniyanın keçmiş prezidenti Danilo Türk isə dedi ki, Avropa məkanında dondurulmuş münaqişələrin həlli yalnız regi-

V Qlobal Bakı Forumunda terror təhlükəsi ilə bağlı "SOS"

Pakistanın sabiq baş naziri Şövkət Əziz: "Terrorçular sərhəd tanımır, hər an sərhədləri keçirlər; ona görə də biz realığı nəzərə almalı, təhlükələrə qarşı birgə mübarizə aparmalıyıq"

Azərbaycanın ev sahibliyi ilə keçirilən nəhəng tədbirdə dünyanın bu günü və gələcəyi ilə bağlı maraqlı müzakirələr aparıldı

İclasda çıxış edən İtaliyanın sabiq diplomatik müşaviri Antonio Zanardi Landi Nizami Gəncəvidən sitat gətirməklə başladı. "O, elə şeirlər yazıb ki, uzun əsrlər boyu qalıb"-deyə, əlavə etdi. Daha sonra dedi ki, Çinin qaydaları pozacağı, yoxsa ona əməl edəcəyini demək çox çətindir. Son iki ay ərzində bizə aydın oldu ki, Çin mövcud qaydalara adaptasiya olunmasına çalışacaq. Çünki prezident Tramp elan etdi ki, bir çox müzakirə və sazişlərdən çıxır. Çin çox pozitiv şəkildə buna reaksiya verdi. Eyni zamanda bir sıra müzakirələrdə ABŞ-ın yerini almağı təklif etdi. Hətta Davos Forumunda pozitiv bəyanat verdi. Deməli, Çin beynəlxalq cəmiyyətə inteqrasiya etmək istəyir. Natiq ABŞ prezidentinin hərbi büdcəni 54 milyardə qədər artıracağı barədə bəyanatının təcüblü olduğunu dedi: "ABŞ-ın müdafiə büdcəsi onsuz da böyükdür. Amma Tramp elan etdi ki, bu, sülhün bərqərar olunması üçün ayrılacaq. Çin isə qarşılığında bəyan etdi ki, hərbi büdcəsini cəmi 7 faiz artıracaq. Əlbəttə, bu da faktıdır ki, Çin Avropa üçün müəyyən problemlər və çətinliklər yaradır".

Qırğızistan Respublikasının sabiq baş naziri Apas Jumaqulov Forum təşkilatçılıqına qonaqpərvərliyə və təşkilatçılığa görə təşəkkürünü bildirməklə çıxışa başladı. Bu mənada o, prezident İlham Əliyevə minnətdarlıq etməklə yanaşı, eks-prezident Heydər Əliyev haqqında fikirlərini söylədi: "Cənab İlham Əliyev 20-ci əsirin ən tanınmış insanlarından birinin oğludur. O insan nəinki 20-ci, növbəti əsrlərdə də tanınan biri olaraq qalacaq. Mən onunla işləmək şərəfinə nail olmuşam. Ona görə də cənab Əliyevə təşəkkür edirəm ki, bu siyasəti nəinki öz ölkəsində, həmçinin beynəlxalq aləmdə davam etdirir. Bu Forumun da öz töhfəsini verəcəyini də əminəm".

Daha sonra ölkəsindən bəhs edən sabiq baş nazir dedi ki, Qırğızistan Respublikası çox ciddi çətinliklərlə üzləşmişdi: "Belə çətinlikləri yaşamaq tariximizdə olmayıb. Böyük borclar, məvaciblərin ödənilməməsi, qurulanların dağıdılması halları hökm sürürdü. Ancaq biz bu çətinliklərin öhdəsindən gələ bildik. Biz Beynəlxalq Ticarət Təşkilatına daxil olduq. Bu çətin vəziyyətdə böyük qonşumuz Çin bizim ağır durumumuzdan sui-istifadə etmədi. Bizim Çinlə sərhədimiz 1100 km-ə bərabərdir. Tarix boya böyük Çin və kiçik Qırğızistan arasında heç bir problem yaranmayıb".

A.Jumaqulov Qırğızistan Respublikasının təmsil olunduğu birlikdən də danışdı: "1996-cı ildə 5 dövlət tərəfindən yaradılan Şanxay Əmək-

daşlıq Təşkilatına sonradan Monqolustan, Özbəkistan, Pakistan, İran qoşulub. Bu təşkilatın qlobal əhəmiyyətinin də olacağına inanırıq"-deyə, əlavə etdi. Bildirdi ki, artıq çətinliklər geridə qalıb, ayrılan kreditlər hesabına avtomobil yolları tikilir, dəmir yolları çəkilir, elektrik stansiyaları inşa olunur.

Digər çıxışçı - **Macarıstanın sabiq baş naziri Peter Medgyessi** dedi ki, biz çox gülməli vəziyyətlə üzləşmişik: "Çünki həm Çin prezidenti, həm də ABŞ prezidenti iqtisadi rəqabətdən danışır. Amma əslində durum fərqlidir. Bu gün çox maraqlı telefon zəngi olub. Merkel Trampa dəvət zəngi etməzdən əvvəl Çin prezidentinə zəng edib. Düşünürəm ki, bu, çox ziddiyyətli məsələdir və çox təhlükəli vəziyyət yaranıb. Həll yolu rəqabətli qəbul etməkdən ibarətdir. Amma ziddiyyətlər ciddi fəsadlar verə bilər. Çin qəbul etməlidir ki, dünyada istifadə olunan valyuta var. Çin məsuliyyətli olmalı və daha yaxşı valyuta tapmalı, daha yaxşı vəziyyətə uyğunlaşmalıdır. Biz dünyada ciddi şəkildə bir-birimizdən asılıyıq. Əgər Çin valyutasının problemləri olarsa, bu dünyanı fəlakətə gətirib çıxara

bilər. Çin məsuliyyəti öz üzərinə götürməli, bankları pis aktivlərdən təmizləməlidir. Amma o zaman bu, tək iqtisadi deyil, həm də siyasi məsələyə çevriləcək, çünki məşğulluqla bağlı problem yarada bilər. Dünya maraqlıdır ki, Çin uğura imza atsın, amma Çin də məsuliyyətli olmalıdır".

il ərzində biz 3,5 milyon tələbəni xaricə təhsil almağa göndərmişik. Həmçinin dünyadan 1,8 milyon tələbəni qəbul etmişik. Biz istəyirik dünya bizi, biz də dünyanı başa düşək"- deyə, bildirdi.

"Hələ ki, bilmirik Amerika strategiyası nədən ibarət olacaq". Bunu isə **Serbiyanın sabiq prezidenti Boris Tadic** dedi.

Pakistanın sabiq baş naziri Şövkət Əziz də bu mövzuda danışarkən beynəlxalq əməkdaşlığa səslədi: "Hər bir ölkə başa düşür ki, onlar təcrid olunmuş yaşaya bilməz. Terrorçular sərhəd tanımır, hər an sərhədləri keçirlər. Ona görə də biz realığı nəzərə almalı, təhlükələrə qarşı birgə mübarizə aparmalıyıq". Natiq dedi ki, bir neçə ay əvvəl Çinin Şen Zin şəhərində olub: "Eynək çərçivələri ən çox orda istehsal olunur. Düşünürəm ki, bu, təhdiddir. Kim daha ucuz və keyfiyyətli mal istehsal edirsə, biz bunu alışıqlamalıyıq. Hesab edirəm ki, prezidentlər kifayət qədər ağıllıdır və vəziyyəti dügün qiymətləndirməlidir".

Macarıstanın sabiq baş naziri Peter Medgyessi Çində keçiriləcək seçkilərə toxundu. Dedi ki, Siyasi Büronun 5 üzvü yaşına görə əvəzlənəcək: "Bu, Çin rəhbərliyi üçün yeni bir imkandır. Çin hakimiyyəti islahatları həyata keçirməyə maraqlıdır. Bu seçki yeni islahatlara yeni bir imkan yaradacaq. Düşünürəm ki, Avropa ilə eyni hadisələr olacaq, çünki Çin fərqli mədəniyyətə malikdir".

Daha sonra V Qlobal Bakı Forumu çərçivəsində "Avropanın gələcəyi" mövzusunda panel keçirildi. **Bosniya və Herseqovinanın sabiq baş naziri Zlatko Lagumdžijanin** moderatorlu-

Martin 16-da prezident İlham Əliyev məhkum edilmiş bir sıra şəxslərin əfv olunması haqqında sərəncam imzaladı. Sərəncama əsasən azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum olunmuş 412 nəfər cəzasının çəkilməmiş hissəsindən azad edildi. Bundan başqa, 2 məhkumun ömürlük cəzası müddətli cəza ilə əvəzlənib.

Hüquq müdafiəçisinin sözlərinə görə, xüsusilə də İlqar Məmmədov, Əli İnsanovun azad olunmasını istərdilər: "Əli Həsənov artıq neçə ildir ki, həbsdədir. Onun işini nəzarətdə saxlayırıq. İstəyirəm ki, Əli İnsanovla bağlı məhkəmənin qərarı obyektiv olsun və bu insan azadlığa çıxsın. Bundan əlavə bizim siyahımızda Seymur Həzi və digərləri də var. Hər halda,

yasi motivlərlə həbs olunub və bu gün də həbsxanadadır. Özüm həbs olunmuş, işgəncələrə məruz qalmış adam kimi, Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanlarının istintaq işinin mahiyyətini çox yaxşı bilirəm. Azərbaycanda müstəqil məhkəmə olmadığı, hakimlər hüquqi baxımdan savadsız olduqları üçün heç zaman məhkəmə hökmünə bəraət qazan-

arasında 4 minə yaxın məhkum, cənab prezidentin sərəncamı ilə azadlığa çıxıb. Bu, çox əhəmiyyətli bir rəqəmdir. Eyni zamanda hesab edirəm ki, Azərbaycanda cəzanın humanistləşdirilməsini nümayiş etdirən iradənin ifadəsidir. Son sərəncamı da bu qəbildən hesab etmək lazımdır. Xüsusilə də ölkə başçısının 10 fevralda imzaladığı "Penitensiar sa-

Deputat Azərbaycanın adı qarışan 56 milyonluq rüşvət qalmaqalından danışdı

Vahid Əhmədov: "Azərbaycan Dəmir Yolları"nın keçmiş rəhbərliyi buna görə cavab verməlidir"

İsveç məhkəməsi Kanadanın beynəlxalq nəqliyyat infrastrukturunu şirkəti olan "Bombardier"nin bu ölkədəki törəmə şirkəti "Bombardier Transportattion"un əməkdaşı olan Rusiya vətəndaşını həbs edib. "Bombardier" şirkətinin bir neçə top-meneceri "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC ilə 2013-cü ildə bağlanmış müqaviləyə görə Azərbaycanın vəzifəli şəxslərinə 56 milyon dollar yeyinti ötürülməsinə dair sövdələşmədə iştirak ediblər.

Söhbət "Bombardier"lə

Bakı-Böyük Kəsik dəmir yolu xəttinin siqnal sisteminin modernləşdirilməsi ilə bağlı 2013-cü ildə imzalanmış müqavilədən gedir. Müqaviləyə əsasən şirkət uzunluğu 503 km olan dəmir yolunda "Interfilo 200" siqnal sistemlərini quraşdırmalıdır. İşlərə layihələndirmə, istehsal, çatdırılma, montaj, yoxlama və xətt üzrə "Interfilo 200" siqnal sisteminin istismara verilməsi daxildir. Sistemin tətbiqi dörd mərhələdə həyata keçirilməlidir, prosesin özü isə tam olaraq 2017-ci ildə başa çatmalıdır. Müqavilə imzalanarkən "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC Nəqliyyat Nazirliyinin tərkibində idi və bu struktura Arif Əsgərov rəhbərlik edirdi. Artıq "Bombardier" şirkətinin əməkdaşının barəsində 2 həftəlik həbs-qətimkan tədbiri seçilib. Həbs olunan Yevgeni Pavlovdur. Onun vəkilləri bildiriblər ki, o və "Bombardier" şirkətinin bir neçə top-meneceri Azərbaycanla korrupsiya sövdələşməsində ittiham olunurlar. Böyük yeyinti faktlarını üzə çıxaran isə İsveçin SVT telekanalı, TT agentliyi və "Radio Canada", habelə mütəşəkkil cinayətkarlıq və korrupsiya araşdırmaları üzrə jurnalistika Mərkəzi OCCRP-dir. Jurnalistlər aşkara çıxarıblar ki, "Bombardier" şirkəti ilə "Azərbaycan Dəmir Yolları" arasında bağlanmış müqaviləyə əsasən, 46 siqnal avadanlığı birbaşa Azərbaycana göndərilir, ancaq pullar Londonda qeydiyyatdan keçmiş, nə ofisi, nə ünvanı, nə telefon nömrəsi olmayan hansısa şirkətə köçürülür. Sövdələşməyə əsasən, siqnalizasiya avadanlıqlarının təchizatı iki ayrı müqavilə əsasında həyata keçirilir. Birinci müqavilə üzrə "Bombardier" şirkəti tərəfindən "Ebilock-950" siqnalizasiya avadanlığı 126 milyon İsveç kronuna Londonda qeydiyyatdan keçmiş həmin "Multiserv Overseas" şirkətinə satılır, həmin şirkət isə avadanlığı bu dəfə 5,5 dəfə baha qiymətə, yaxud o vaxtkı məzənnə ilə 695 milyon krona və ya 104 milyon dollara Azərbaycana satır. İsveç prokurorluğu bildirir ki, Azərbaycan məmurları "Bombardier" şirkəti ilə bağlanmış müqavilədən bu fırıldaq mexanizmi sayəsində "otkat" alıblar. İsveç hüquq-mühafizə orqanları diqqəti belə fakta yönəldir ki, 2013-cü ildə "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin elan etdiyi həmin tenderə "Bombardier" şirkətindən başqa bir neçə şirkət də qatılmışdı və onlar xeyli aşağı qiymət təklif etmişdilər. Lakin müqavilə "Bombardier"lə bağlanıb. Həmçinin üzə çıxıb ki, müqavilə üzrə işlərin görülməsi zamanı 56 milyon dollar Azərbaycan məmurlarına ötürülüb.

Azərbaycan hüquq mühafizə orqanlarından bidiriblər ki, hələlik məsələ ilə bağlı İsveç Prokurorluğundan hər hansı bir sorğu daxil olmayıb.

Deputat Vahid Əhmədov isə "Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandırarkən deyib ki, İsveç Prokurorluğunun "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin adı hallanan cinayət işini araşdırması haqqında məlumatlıdır: "İsveç Prokurorluğu bu məsələləri araşdırır. Yəqin araşdırmaların bir sonu olacaq, bir qərar verilecək. Digər tərəfdən bu məsələ dünya mətbuatının diqqətindədir".

V.Əhmədov bildirib ki, yaranmış durum Azərbaycanda tenderlər keçirilərkən qanunlara riayət olunmamasından qaynaqlanır: "Azərbaycanda faktiki olaraq tenderlər necə keçirilir, bunu hamımız bilir. Tenderdə daha çox hansı dairələrlə yaxınlıq, əlaqə var, onlar qalib çıxırlar, üstünlük qazanırlar. Bir müddət əvvəl satınalmalar agentliyi ləğv olundu. Bu agentlik faktiki qanunun işlək olmasını təmin etmirdi. Hazırda bu səlahiyyətlər İqtisadi İnkişaf Nazirliyinə verilib. Belə halların təkrar edilməməsi üçün tender məsələləri xüsusi nəzarət altında olmalıdır. Maliyyə Nazirliyi tenderlərlə bağlı məsələləri izləməlidir. Xüsusi nəzarət olmalı, tenderlərin şəffaf keçirilməsi təmin edilməlidir. Bəzi adamlar var ki, qanunun yanından keçməyə, öz maraqlarını təmin etməyə yollar axtarırlar və çox vaxt da istəklərinə nail olurlar. Bu aradan qaldırılmalıdır".

Millət vəkili deyib ki, bununla belə tenderlər zamanı yol verilən neqativ hallara görə həmin tenderi elan edən, keçirən təşkilat cavabdehlik daşıyır: "İsveç Prokurorluğu tenderdən əvvəl qeyri-qanuni ödəmələrin olduğunu üzə çıxarıbsa, "Azərbaycan Dəmir Yolları"nın rəhbərliyi buna görə cavab verməlidir".

Prezidentin əfv sərəncamı müsbət qarşılandı - rəylər

Omlardan birinə, "Hacı Məmmədovun bandası" işi üzrə, DİN-in sabiq idarə rəisi Zakir Nasirovun cəzası 15 il azadlıqdan məhrum etmə ilə əvəz olunub. Daha bir nəfər icrası təxir olunmuş cəzadan azad olunub. 8 nəfər azadlıqdan məhrum etmə ilə əlaqəli olmayan cəzadan azad edilib. Həmçinin azadlıqdan məhrum etmə cəzasına şərti olaraq məhkum edilmiş dörd nəfər cəzadan azad olunub. Bir nəfər islah işləri cəzasından, üç nəfər isə cərimə cəzasından azad edilib.

Əfv olunanların siyahısında blogger Əbdül Əbilov, AXCP fəali Elvin Abdullazadə, "Azadlıq" qəzetinin redaktoru Qənimət Zahidin qohumları Rüfət və Rövşən Zahidovlar da var. "Meydan" TV-nin rəhbəri Emin Millinin qayını Nazim Ağabəyov şərti cəzadan azad edilib. Əfv olunanlar arasında 19 xarici vətəndaş da var. Onlar İran, Pakistan, RF, Çin, Nigeriya, Türkiyə və Ukrayna təbəələridir.

Lakin REAL sədri İlqar Məmmədovun, Nida üzvü İlkin Rüstəmzadənin, AXCP üzvləri Seymur Həzi və Məmməd İbrahiminin də azad olunacağı gözlənilsə də, bu, baş vermədi.

İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun üzvü hüquq müdafiəçisi Səadət Bənan-yarlı "Yeni Müsavat"a açıqlamasında əfv sərəncamını müsbət qiymətləndirdi: "Hər halda bildirik ki, siyahımızdan 4-5 nəfərdən artıq şəxs azadlığa buraxılmayacaq. Ancaq çox ümid edirik ki, bizim siyahımızdakı cəmiyyəti maraqlandıran digər ictimai şəxslər də əfv olunurlar. Təəssüf ki, bu, baş tutmadı. Lakin onlarla, yüzlərlə insanın azadlığa çıxması, öz ailələrinə qovuşmaları çox müsbət haldır. Biz yenə də öz işimizi davam edəcəyik və digərlərinin də azad olunmasına çalışacağıq".

Səadət Bənan-yarlı: "Sərəncamı yüksək qiymətləndiririk"

siyasi motivlərlə həbs olunanların qarşısının alınması bizim marağımızdır. O cümlədən Qiyas İbrahimov və Bayram Məmmədovu da diqqətdən kənar saxlamaq istəməzdim. Doğrudur, bu şəxslərin etdikləri xuliqanlıqdır və ancaq verilən cəza da həddən artıq sərtidir. Ona görə də bu şəxslərin azadlığa çıxmaları bizim üçün çox vacibdir".

ADP sədri Sərdar Cəlalovlu isə hesab edir ki, dəyişən heç nə yoxdur: "Əfv istənilən halda mütərəqqi, humanist bir addımdır. Cəmiyyətdə həmrəyliyin möhkəmlənməsinə, qarşıdurmanın zəifləməsinə xidmət edir. Ancaq məsələyə problemin həlli baxımdan yanaşsaq qeyd edirəm ki, bu, həll demək deyil. Bu gün kimlərsə əfv olunur, ancaq sabah yenə də qeyri-qanuni olaraq digərləri həbs olunacaq. 30 ildir ki, Azərbaycanda siyasi məbusların, qeyri-qanuni həbslərin həcmi sabit qalır. Ona görə də Azərbaycan insan hüquq və azadlıqlarının vəziyyətinə görə beynəlxalq siyahılarda hər zaman axırıncı yerlərdə olur. Ölkədə də vətəndaş həmrəyliyi yoxdur. Bu vəziyyət dəyişməyənə qədər əvlərin, amnistiyaların cəmiyyəti irəli aparın heç bir gücü olmayacaq. Xeyli sayda insan var ki, si-

Sərdar Cəlalovlu: "İstənilən halda əfv mütərəqqi, humanist bir addımdır, ancaq..."

dırmaq və onu düz qəbul etmək olmaz. Bu da onu göstərir ki, əfv sərəncamı verilməsi ilə yanaşı, həm də hüquq-məhkəmə sisteminin islahatları aparılaraq, təkmilləşdirilməsi lazımdır. Çox təəssüf ki, bu kimi islahatlar baş vermir. Parlamentin qəbul etdiyi qanunlar Azərbaycanı sivil dünyadan uzaqlaşdırıb orta əsrlərə aparır. Mövcud qanunla göstərir ki, Azərbaycanda insanların hüquq və azadlıqları məhduddur. Hətta bu qanunlar belə icra prosesi zamanı pozulur. Bu baxımdan hesab edirəm ki, əfv sərəncamını azadlığa çıxanların ailələrinə qovuşması və digər bu kimi hallar baxımından müsbət qiymətləndirsəm də, düşünürəm ki, bunun heç bir siyasi nəticəsi yoxdur. Adicə məişət cinayətlərini belə yoxlasan görərsən ki, onların da böyük əksəriyyətinə Cinayət Prosesual Məcəlləyə uyğun hökmələr çıxarılmayıb".

Əfv komissiyasının üzvü Əliməmməd Nuriyev isə bildirib ki, verilən əfv sərəncamını olduqca müsbət qiymətləndirir: "Cənab prezident mərhəmət prinsiplərinə söykənərək humanizm nümayiş etdirdi. Bu müstəqillik əldə etdikdən bu günə qədər verilmiş sayca 62-ci əfv sərəncamı idi. 2003-2017-ci iller

hədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi və cəmiyyətdən təcrid etmə ilə əlaqədar olmayan alternativ cəza və prosesual məcburiyyət tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə" sərəncamı məhkəmə və hüquq islahatlarının aparılmasının mühüm bir istiqamətidir. Onu da qeyd edirəm ki, bu gün (dünən-red.) çox qısa bir müddətdə əfv sərəncamının icrası tam başa çatdırıldı. Bu, Penitensiar Xidmətin rəhbərliyinin peşəkərliyini göstərir. Son zamanlar aparılan işlər Azərbaycanda məhkəmə-hüquq islahatlarının daha da dərinləşməsinin göstəricisidir. Cəza çəkmə müəssisələrinin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması, yenilərinin tikilməsi bütövlükdə həm də Azərbaycan vətəndaşına verilən qiymətdir. Güman edirəm ki, bu gün azadlığa çıxan şəxslər bunun dəyərini düzgün qiymətləndirəcəklər".

Ə.Nuriyevə görə, bu vaxta qədər əfv sərəncamı ilə azadlığa çıxanların 99 faizi bir daha yenidən cinayət törətməyib: "Bu da onu göstərir ki, barəsində əfv qərarı çıxarılan şəxslər doğru-düzgün seçilir. Cənab prezidentin bu sərəncamı azad olunanların özlərinə, ailələrinə bayram hədiyyəsi olmaqla yanaşı, cəmiyyətimiz üçün də bir mesajdır ki, biz hər bir vətəndaşımıza dəyər veririk. Ona yenidən cəmiyyətin tam bir üzvü olması üçün şanslar veririk. Sərəncam onu da göstərdi ki, cənab prezident QHT-lərin, ombudsmanın, insan hüquqları müdafiəçilərinin müraciətlərinə də çox diqqətlə yanaşıb. Bu proses davamedici bir prosesdir. İnanıram ki, bundan sonra qanunvericilik daha da təkmilləşdiriləcək və eyni zamanda amnistiya, əfv kimi institutların tətbiqi də bütövlükdə prosesin fasiləsiz xarakter almasının göstəricisidir".

ASAN Xidmətə işə adam

"düzəldən" dələduz tutuldu

Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin ("ASAN xidmət" in) adından istifadə edilməklə dələduzluq əməllərinin törədilməsi barədə Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə daxil olmuş müraciət araşdırılıb.

Heyata keçirilmiş istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində Bakı şəhər sakini Zöhrab Paşayevin özünü "ASAN xidmət" mərkəzinin vəzifəli şəxsi kimi təqdim edib, saxta sənədlərdən istifadə edərək 2017-ci ilin yanvar ayı ərzində iki vətəndaşın mərkəzə işə düzəldəcəyi adı ilə əldə 13.600 (on üç min altı yüz) manat məbləğində pulu ələ keçirməsinə şübhələr üçün əsaslar olduğundan həmin faktlar üzrə cinayət işi başlanıb.

Z.Paşayevə Cinayət Məcəlləsinin 178.2.4 (dələduzluq, xeyli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə), 310-cu (vəzifəli şəxsin səlahiyyətlərini mənimsəmə) və 320.1-ci (rəsmi sənədləri, möhürləri, ştampları, blankları saxtalaşdırma, hazırlama və ya satma) maddələri ilə ittiham elan

olunmaqla barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Bundan başqa, istintaq zamanı Z.Paşayevin özünü dövlət orqanlarının vəzifəli şəxsi, habelə məhkəmələrdə hüquqşünas kimi təqdim edərək beş epizod üzrə saxta məhkəmə qərarları, o cümlədən dövlət ştampları, möhür və blanklarından istifadə edərək ayrı-ayrı şəxsləri aldadıb onlara məxsus 10.660 (on min altı yüz altmış) manat məbləğində pulu ələ keçirməsinə dair sübutlar əldə olunub.

Hazırda Z.Paşayevin törətdiyi digər əməllərin araşdırılması, eləcə də cinayətin digər iştirakçılarının müəyyən olunması istiqamətində zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Deputatın qardaşı oğlu məhkəmə zalından azadlığa buraxıldı

Deputatın qardaşı oğluna hökm oxunub. O, dələduzluqda təqsirləndirilərək həbs edilmişdi. Onun cəzası şərti olaraq elan edilib və o, məhkəmə zalından azadlığa buraxılıb.

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində dələduzluqda təqsirləndirilən Namiq Əhmədovun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başa çatıb. Hakim Rauf Əliyevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə hökm oxunub. Məhkəmənin hökmü ilə N.Əhmədovun barəsində Cinayət Məcəlləsinin 70-ci maddəsi tətbiq olunaraq, ona şərti cəza verilib.

N.Əhmədov Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq, külli miqdarda olduqda) maddəsi ilə ittiham olunurdu. Onun vətəndaşları işə düzəltmək adı ilə 30 min manat pulunu dələduzluq yolu ilə ələ keçirdiyi qeyd edilir. N.Əhmədov deputat Vahid Əhmədovun qardaşı Rafiq Əhmədovun oğludur.

Daha əvvəl N.Əhmədovun bacısı Nigar Əhmədova da dələduzluqda təqsirli bilinərək, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə 8 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Ancaq deputat mətbuata açıqlamasında Nigar adlı qardaşı qızının olmadığını deyib.

□ İ.MURADOV

2 manatlıq araq içib qonşusunu vurdu, 6 il cəza aldı

Qusarda qonşusunu bıçaqlayan şəxsə hökm oxunub. O, məhkəmədə günahını etiraf edib. Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində adam bıçaqlamaqda təqsirləndirilən Qusar rayon sakini Fariz Bayrambəyovun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başa çatıb.

Hakim Zeynal Ağayevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə 45 yaşlı Bayrambəyova hökm oxunub.

O, məhkəmənin hökmü ilə 6 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Hadisə Qusar rayonunun Hil kəndi ərazisində baş verib. Kənd sakini Adil Bədəlov kəsilmiş-deşilmiş xəsarətlə xəstəxanaya gətirilib. Onu bıçaqlayan şəxsin həmkəndlisi F.Bayrambəyov olduğu müəyyən edilib.

Bakıda evə girən oğrular

vətəndaşa 5000 manat ziyan vurdu

Bakıda mənzildən pul və xeyli qızıl-zinət əşyaları oğurlanıb. Musavat.com xəbər verir ki, hadisə pytaxtın Binəqədi rayonunda baş verib. Mir Cəlal küçəsindəki 127 saylı binanın 80-ci mənzilində yaşayan Nicat Kərimovun sözlərinə görə, rayondan birində işlədiyindən, həftənin iş günləri Bakıda olmur. Oğurluq da bu ərəfədə törədilib. Zərərçəkən Musavat.com-a bildirib ki, oğurluq barədə Bakıya qayıtdıqda xəbər tutub: "Girəndə gördüm ki, ev dağımıqdır. Oğurluq edildiyini bildim və dərhal polisə məlumat verdim".

Naməlum şəxs və ya şəxslər mənzilə pəncərədən daxil olublar. Oğrular əvvəlcə qonaq otağında pul axtarışına başlayıblar. Orda heç nə tapmadıqda axtarışı yataq otağında davm etdiriblər: "200 manat və 200 dollara yaxın pulu götürüblər. Sonra qızilları saxladığımız rəfi açıblar. Oradan bir ədəd brilyant dəsti, bir ədəd brilyant üzük və bir ədəd qızıl sırğa götürüblər". Ev sahibi Nicat Kərimovun təxmini hesablamalarına görə, ona 5000 manata yaxın ziyan vurulub.

Binəqədi Rayon Polis İdarəsinin əməkdaşları hadisə yerində olublar. Mənzildən əl-barmaq izləri götürülüb. Hadisənin kim və ya kimlər tərəfindən törədildiyinin müəyyən edilməsi üçün əməliyyat-axtarış tədbirləri görülür.

Həmcinslərini Dubaya aparıb satan qadın tutuldu

Qadınları Dubaya apararaq şəxs tutulub. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən APA-ya verilən məlumata görə, İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə Baş İdarəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat tədbirləri ilə Sumqayıt şəhər sakini Esmira Sadıxovanın gəlir əldə etmək məqsədilə qadınları BƏƏ-nin Dubay Əmirliyinə apararaq insan alverinə məruz qoyması müəyyən edilib.

Keçmiş polis narkotiklə tutuldu

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin (BNMİ) Cənub Regional Şöbəsinin keçmiş əməliyyatçısı narkotik maddə ilə tutulub.

Report-un məlumatına görə, BNMİ-nin əməkdaşları tərəfindən keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində İdarəni Cənub Regional Şöbəsinin keçmiş əməliyyatçısı Nazim Xəlilov tutulub. Onun üzərinə baxış keçirilən zaman səkkiz bükümdə narkotik maddə olan heroin aşkarlanaraq götürülüb.

Adil Bədəlov kəndi mağazasında 2 manata spirtli içki alıb və Bayrambəyovu evinə çörək yeməyə dəvət edib. Onlar yeyib-içəndən sonra aralarında söyüş üstündə mübahisə baş verib. Her iki şəxs sərxoş olduğundan bir-birlərini nə üstündə söydüklərini bilmirlər.

F.Bayrambəyov Cinayət Məcəlləsinin 126.1-ci (sağlamlığa ağır xəsarət yetirmə) maddəsi ilə ittiham edilib.

Məhkəmədə təqsirləndirilən şəxs qismində ifadə verən F.Bayrambəyov elan olunmuş ittiham üzrə özünü təqsirli bilib.

□ İ.MURADOV

ÖZƏL TİBBİ SAHƏDƏ 20 İLLİK TƏCRÜBƏ! Xəstəlikdən əzab çəkən insanlara Əsasən Kişilərə! Diqqət!!! Axırncı Şans!!!

Azərbaycanda və yaxud xaricdə diaqnozun təsdiqi və tam müalicəsi mümkün olmayıbsa, **doktor VAİZ SƏMƏDOV** şəxsi tibbi metodikası ilə Sizin uğurlu və daha qarantili olaraq aşağıdakı xəstəliklərinizi müayinə və müalicə edə bilər.

- * Diaqnozu bilinməyən ağır hallar;
- * Xərçəngə şübhəli olan prostat düyünlü adenomasi. Prostatitlər;
- * Cinsi zəiflikdən impotensiyadək, marağın və aktların azalması;
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Sidikdə və spermada qan;
- * Spermanın azalması, itməsi;
- * Kişi cinsi orqanının birdən əyilməsi, balacalması;
- * Oğlan uşaqlarında cinsi orqanların (penisin və xayaların) yaşa görə balaca olması;
- * Ailədə olan hormonal və infeksiyon səbəbli sonsuzluq;
- * Tala-tala və hərtərəfli saçların tökülməsi;
- * Gecə-gündüz uşaq və böyüklərdə sidik aktlarının pozulmaları;
- * Baş-boyunda, onurğa-qılçaqlarda, qollar-ayaqlarda, qasıq-xayalarda ağrıları;
- * Psixo-nevroloji gərginlik, yuxusuzluq, qorxu, yaddaşın azalması və digər qəribə olan şikayətlər.
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar.

D-r V.Səmədovun əsas tibbi prinsipi - keyfiyyətli və təkrarsız müalicə aparmaq üçün xəstəliyin əsl və bütün səbəblərini aşkar etmək zəruridir.

Qəbula yazılmaq və ünvanı öyrənmək üçün saat 11-dən 23-ə dək, (050) 213-88-05 nömrəsinə, d-r Vaiz Səmədova zəng etmək olar. Qəbul növbə ilə hər gün saat 12-dən sonra başlayır.

Araq reklamlarına televiziyalarda tez-tez rast gəlirik. Ölkədə yerli araqlarla yanaşı, xaricdən, Rusiyadan, Ukraynadan və digər ölkələrdən də spirtli içkilər gətirilir. Bəs çox vaxt gözəl şüşələrdə olan bu cür içkilərin keyfiyyəti də standartlara uyğundurmu? Suala cavab almaq üçün paytaxtdakı bir neçə marketə baş çəkdik.

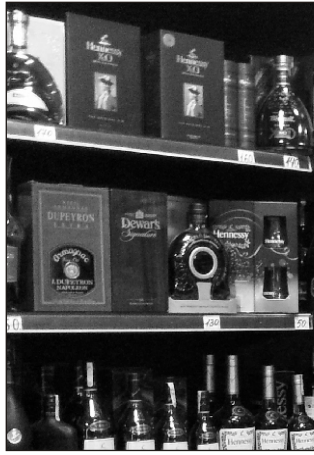
Burada qiymətlər 2 manatdan başlayırdı. Satıcılar daha çox ucuz yerli araqların, ikinci isə Rusiya araqlarının satıldığını dedilər. **Satıcı Telman Əliyev** isə alıcıların elə də çox olmadığını dedi: "Spirtli içkilərimiz daha çox bayramlarda satılır. Rusiya araqlarını daha çox isteyirlər. Ən yaxşı Rusiya arağının qiyməti 10 manatdan başlayır". Araqların bəzilərinin üzərində yararlılıq müddətinin olmadığı

gini gördük. Satıcıdan bunun səbəbini soruşduqda o, hərdən bu cür olduğunu, ancaq araqların təzə olduğunu söylədi.

Xaricdən, xüsusilə də Rusiya və Ukraynadan gətirilən araqların qiyməti 8-10 manatdan başlayır. Azərbaycanda istehsal olunan ən ucuz araq isə kiçik araqlardır ki, onun qiyməti 2 manatdır. Mağazada 40-50, hətta 100 manata belə araqlar vardı.

Satışda ucuz və saxta araqlar var

Eyyub Hüseynov: "Xaricdən də Azərbaycana keyfiyyətsiz spirtli içkilər gətirilir, əhali bilməlidir ki..."

Dəfələrlə mətbuatda saxta araqların olmasına dair xəbərlər eşitmişik. Onlar daha çox ucuz qiymətə restoranlara, şadıqlı evlərinə satılır. Təsəffüf deyil ki, bir sıra hallarda toylarda araqdan kütləvi zəhərlənmə halları kimi xəbərlərlə rastlaşmışıq. Mütəxəssislər isə saxta arağı təmiz araqdan ayırd etməyin mümkün olduğunu deyirlər.

Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov

spirtli içki sektorunun çirklənmiş bir sahə olduğunu bildirdi: "Biz Azad İstehlakçılar Birliyi olaraq istehlakçıların ucuz qiymətə keyfiyyətli mal almasının tərəfdarıyıq. Azərbaycanda içkilər bazarı həddindən artıq çirklənmiş bir sektordur. Əhali bilməlidir ki, araqların satış şəbəkələrində saxlanma müddəti bir ildən artıq olmamalıdır. Lakin monitorinq aparsaq görürük ki, 95 faiz araqların üzərində buraxılma tarixi, yararlılıq müddəti yoxdur. Ölkənin əmtəə bazarında, hətta xaricdən gətirilən arzu olunmaz içkilər kifayət qədər çoxdur. Təəssüflər olsun ki, Bakı ətrafında bəzi firmalar heç bir üzüm plantasiyası olmadan qarışıq mayelərdən araqlar, spirtli içkilər hazırlayıb əhaliyə təklif edir. Spirtli içkilərin Azərbaycanda ucuz olmasının səbəbi tələbatın az olması ilə bağlıdır. Yeni tələbat az olanda qiymət aşağı düşür. Xarici ölkələrdən də Azərbaycana kifayət qədər keyfiyyətsiz spirtli içkilər gətirilir. 10 il əvvəl

biz Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinə rəsmi müraciət etdik və Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin, ictimai təşkilatların, mütəxəssislərin iştirakı ilə açıq şəffaf fəaliyyət göstərən spirtli içkilər üçün dekustasiya komissiyasını yaradılmasını təklif etdik. Lakin bu təklif dəstəklənmədi. Onlar özləri o vaxt belə bir komissiya yaratdılar və bu komissiya qapalı şəkildə fəaliyyət göstərir. Heç kimin də xəbəri yoxdur ki, onlar nəyi necə edirlər. Yeni bu işlərin hamısında şəffaflyq əməl gəlməlidir ki, spirtli içki bazarında vəziyyət düzəlsin".

E.Hüseynov Rusiya brendi ilə Azərbaycanda qanuni arağ istehsalının olduğunu dedi: "Rusiya brendi ilə Azərbaycanda araq istehsal olunur və bu brend ölkəmizdə təsdiq olunub. Lakin bu yaxınlarda Daxili İşlər Nazirliyi çox böyük miqdarda 30 cür xarici arağı istehsalı edən araq istehsalçıları nişfə etdi. Bu da çox yaxşı

haldır. Bu vəziyyətin, insanların araqdan zəhərlənməsinin qarşısını almaq üçün ölkə prezidentinin fərmanı olub ki, qida təhlükəsizliyi üzrə agentlik yaradılsın. İşçi qrupu təyin olunub və bu qrupun rəhbəri baş nazirin müavini Əli Əhmədovdur. Mən Əli Əhmədova 20 gün bundan öncə rəsmi müraciət göndərdim və həmin qurumda təmsil olunmaq və təkliflərimi vermək istəyimi bildirdim. Məni Nazirlər Kabineti səviyyəsində bir adam qəbul etdi və məlum oldu ki, qida təhlükəsizliyinə dair gələn ildən işə başlayacaq bir qurumda heç bir ictimai təşkilat, heç bir ictimai nəzarət nəzərdə tutulmur. Lakin mən xahiş eləmişəm ki, sırf istehlakçıların adından biz orada iştirak edək. Görək dövlət istehlakçıların səsini eşitmək üçün hansı addımı atacaq".

□ Günel MANAFLI, Fotolar müəllifindir

Azərbaycanda Hollandiya məhsulları boykot edilirmi...

"Türkiyə ilə Niderlandın münasibətləri pozulmadan öncə də vəziyyətimiz ürekaçan deyildi"

Gül mağazalarında Hollandiyadan gətirilən məhsulların satışında azalma olduğu bildirilir. Lakin satıcılar bunu Türkiyə-Hollandiya münasibətlərinin korlanması ilə deyil, başqa faktorla əlaqələndirirlər...

Türkiyə ilə Hollandiya arasında yaşanan gərginlik əsnasında bəzi türk rəsmiləri Hollandiyanı iqtisadi sanksiyalarla da hədələdilər. Sosial şəbəkələrdə Türkiyə vətəndaşları tərəfindən Hollandiya məhsullarının boykot edilməsi çağırışları da gəldi. Bəziləri artıq Hollandiya istehsalı olan məhsulları almayacaqlarını söylədilər.

Rəsmi rəqəmlərə görə, 2016-cı ildə Türkiyə-Hollandiya arasında xarici ticarət dövriyyəsi 6.6 milyard dollar olub. 2015-ci ildə türk şirkətlərinin dövriyyəsi 9 milyard dollar olub.

Türkiyə iqtisadiyyat nazirliyinin rəsmi internet sahifəsindəki məlumatlara əsasən Türkiyə Hollandiyaya 3.6 milyard dollarlıq ixracat edib. İdxalın rəqəmləri isə 3 milyard dollardır. Türkiyənin ixracatının ən böyük hissəsi mebel daşıyan mühərriklər vasitələri, idxalatının ən böyük hissəsini isə dəmir-pond və metal qırıntıları təşkil edir.

Ümumilikdə qeyd olunur ki, Hollandiya ABŞ-dan sonra dünyanın ikinci böyük kənd təsərrüfatı malları ixracatçısıdır. Biomüxtəlifliyin ən az olduğu, qıt mənbələrə və çətin şərtlərə baxmayaraq Hollandiya kənd təsərrüfatında böyük iqtisadi həcmə çatıb.

Məlumatlara görə, Hollandiyanın kənd təsərrüfatı müəssisələrinin sayı 65 mini ötür. Ən

böyük beş aqrar ixracat məhsulunun dəyəri 34,8 milyard avroya çatıb.

Azərbaycan da Hollandiyadan məhsullar idxal edir. Belə ki, bu gün də ölkədə Hollandiyadan gətirilən ağartı məhsulları, sulu boyalar və əsasən də güllər satılır.

Bəs Azərbaycanda necə, Türkiyə ilə Hollandiya arasında gərginlik yarandıqdan sonra holland məhsullarının satışında azalma varmı?

Suala cavab tapmaq üçün ölkədə ərzaq məhsulları satılan mağazalara və gül dükənlərinə yollandıq. Gül dükənlərində bildirdilər ki, mağazada güllərin əksəriyyəti Hollandiyadan gətirilib:

"Son zamanlar gül satışında zəiflik hiss olunur. Yeni Türkiyə ilə Hollandiyanın münasibətləri pozulmadan öncə də vəziyyətimiz ürekaçan deyildi. Yalnız bayramlar ərəfəsində satışda artım olur. Lakin bu il 8 Mart ərəfəsində də satış əvvəlki illərlə müqayisədə xeyli zəif oldu", deyə gül mağazalarında bildirilər.

Mağazalarda isə bildirdilər ki, satılan ağartı məhsullarının 70 faizi yerli istehsalıdır, 30 faizi isə xaricdən gətirilir. Hollandiyadan gətirilən məhsulların satışında heç bir azalmanın və ya artımın müşahidə olunmadığını söylədilər.

İqtisadçı Natiq Cəfəri "Yeni Müsavat"a bildirib ki, son illər Azərbaycana Hollandiyadan idxal azalıb:

"Azərbaycanda 200-ə yaxın Hollandiya şirkətlərinin nümayəndəlikləri fəaliyyət göstərir. Şirkətlər əsasən enerji sek-

torundadır. Azərbaycan Hollandiyaya olan ixracat isə o qədər də ciddi rəqəmlərlə ifadə olunmur. Hollandiya bizdən neft, nə də qaz almır. Bizim də əsas ixracatımız bu iki məhsuldur. Lakin biz Hollandiyadan 50 milyon dollar yaxın məhsul idxal edirik. Son iki ildə idxal aşağı düşüb. Ümumiyyətlə, son iki ildə Azərbaycanın digər ölkələrdən də idxal etdiyi məhsullar xeyli azalıb. Alıcılıq qabiliyyəti düşdükcə, idxal da azala-

lır. 2014-cü ildə 16 milyard dollar olan idxalın həcmi 2016-cı ildə isə 6 milyard azalaraq 10 milyarda düşdü". Rəsmi rəqəmlərdə qeyd olunur ki, 2016-cı ildə Azərbaycanın xarici ticarət dövriyyəsi 18,9% azalıb.

2014-cü ildə Azərbaycan və Niderland arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi ötən il 320 milyon dollar təşkil edib.

□ Əli RAİS, Fotolar müəllifindir

MÜSAVAT

Son səhifə

N 60 (6674) 18 mart 2017

Pulsuz nahar qazanmaq üçün idman edirlər

“David Lloyd Clubs” fitnes klub şəbəkəsi Londonda yeni kafe açıb. Bu kafədə müştərilər hesabı idman hərəkətləri etməklə ödəyə bilirlər. Lenta.ru saytı yazır ki, müəssisədə pulsuz lanç qazanmaq o qədər də çətin deyil. Bunun üçün 6 dəqiqəlik yüksək intensivlikli proqramı həyata keçirmək lazımdır. Ona bir çox çətin idman hərəkətləri daxildir. Yüksək enerji tələb edən bu idman hərəkətlərinə görə müştərilər tərəvəzli pilsa, eləcə də yağda qızardılmış pendir verilir. Bundan başqa, onlara qoz, meyvə kimi təamlar da təqdim olunur. Yeni kafe British Heart Foundation adlı xeyriyyə təşkilatını da maliyyələşdirəcək. Sözügedən məkan 11-13 yanvar tarixlərində saat 12:00-dən 15:00-ə qədər açıq olacaq.

David Lloyd Clubs təsisçiləri müasir insanların həyat tərzində dəyişikliyi vacib hesab ediblər. Çünki insanlar günlərinin 90 faizini ofislərdə, oturmaq iş sisteminə keçirirlər. Hesablamalara görə, orta iş günü 8 saat, ildə isə 1576 saat (təxminən 65 gün) təşkil edir. Bundan başqa, respondentlərin üçdə biri boynuna alıb ki, yeməyi də monitor arxasında yeməyə üstünlük verirlər.

Qadının selülitli varsa, ağıllıdır

Böyük Britaniya mətbuatının yazdığına görə, qadınların fiziki görünüşü ilə onun ağılı arasında olan əlaqə araşdırılıb. Araşdırma nəticəsində böyük ombaya malik olan və sellülitli qadınların digərləri ilə müqayisədə daha ağıllı olduğu üzə çıxıb. Alimlər bildirir ki, qadının ayaqlarında, qarnında və yanında daha çox piyin olması beynə müsbət təsir göstərir. Bununla da onlar xüsusilə seksdə daha ağıllı olurlar.

Mütəxəssislər 95% qadında rast gəlinən sellülitə mənfi yanaşmanın düzgün olmadığı qənaətinə gəlirlər: «Bu, problem kimi şifərlənib. Amma əslində sellülitin yaranması normal və təbii prosesdir. Sellülit

həmişə olub və heç kim onu obyektinə çevrilib. Sellülit böyük bir sənayeye işləməyə başlayıb».

Kişilər ata olandan sonra depressiyaya düşürlər

Rusiya mətbuatının yazdığına görə, araşdırmalar hər 5 kişidən birinin ata olduqdan sonra depressiyaya düşdüyünü sübut edib.

Belə ki, üzərində müşahidə aparılan ataların 21 faizi övladlarının 12 yaşına qədər mütəmadi olaraq depressiyadan əziyyət çəkirlər. Araşdırmalar zamanı 87 min ailə üzərində müşahidə aparılıb. 1993-2007-ci illərdə həkimə müraciət edən gənc ataların beşdə birinin depressiya əleyhinə müalicə olunduğu məlum olub.

Maraqlı məqam isə odur ki, körpələri dünyaya gələrkən gənc ataların cəmi 3%-i ruh düşkünlüyü yaşayır. Lakin zaman keçdikcə bu göstərici artır. Belə ki, övladı 4 yaşında olan ataların 10%-i, 8 yaşında olanların 16%-i, 12 yaşında olanların isə 21%-i depressiyadan əziyyət çəkir.

Selfi fotoları üçün 17 min dollarından keçdi

Böyük Britaniyanın Riçmond şəhərində yaşayan qadın sif selfi fotolarda yaxşı görünüşün deyə plastik əməliyyatlara 17 min dollar pul xərcləyib. Onun fikrincə, qadının əsas vəzifəsi həm də yaxşı görünməkdən ibarətdir. 28 yaşlı Şelli Skinns öz məqsədinə çatmaq üçün burun və buxaq əməliyyatı keçirib. Bundan başqa, qız görmə qabiliyyətini yaxşılaşdırmaq üçün də əməliyyatdan keçib. O, selfi fotolarında eynəklə görünməyi istəməyib. “Nəhayət, mən öz selfilərimdən razı qalacam və özümü öz bədənimdə komfortda hiss edəcəm”. Bunu da Riçmond sakini deyib.

16 yaşında Skins müxtəlif rəqəslərdən öz fotolarını çəkməyə başlayıb. Britaniyalı üzündəki bəzi cizgilər qane etmədi. O, hesab edirdi ki, məhz bu cizgilərə görə onun əksər fotoları uğursuzdur.

QOÇ - Kifayət

qədər mübahisəli gündür. İfadə etdiyiniz hər bir sözə ciddi yanaşın. Əks təqdirdə münaqişəli situasiyalara cəlb olunacaqsınız. Falçı və cadugərlərdən uzaq olun.

BUĞA - Təxminən saat 14-ə qədər ümumi əhvalınız süst olduğundan bütün ciddi işlərinizi təxirə salın. Sonrakı müddətdə isə maliyyə uğurlarınız gözlənilir. Uzaq yola çıxmayın.

ƏKİZLƏR - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə işgüzarlığınız kifayət qədər artacaq. Bu səbəbdən də şəxsi büdcənizi qorunmalı, fəaliyyət istiqamətlərini dəqiqləşdirməlisiniz. Yeni təkliflərə razı olmayın.

XƏRÇƏNG - Maraqlı görüşlər yolunuzu gözləyir. Bu kimi sövdələşmə və müzakirələrdə iştirakınız yaxın gələcəyin planlarını həyata keçirməyə kömək edəcək. Şübhəli adamlardan uzaq olun.

ŞİR - Passiv gündür. Hansısa qeyri-adi hadisəni gözləməyə dəyməz. Yaxşı olar ki, üzərinizə düşən adi işlərin həlli ilə məşğul olasınız. Məxfi görüşləri və səfərləri təxirə salın.

QIZ - Qarşılıqlı münasibətlərdə, eləcə də işgüzar sövdələşmələrdə ulduzlar sizə dəstək verəcək. Böyük uğurlarınızın ilkin qiğılıcımları məhz bu təvimdən etibarən start götürəcək.

TƏRƏZİ - İxtiyarınızda olan bu maraqlı gündə savab işlərinizin sayını artırmağa çalışın. Bu, sonrakı proseslərin həllində sizə kömək edəcək. Mövcud problemlərə görə narahat olmağa isə dəyməz.

ƏQRƏB - Əksər məsələlərdə gün sizin xeyrinizə işləyəcək. Şəxsi işlərinizdə müsbət rol oynaya biləcək insanlarla da rastlaşacaqsınız. Unutmayın ki, hazırda uğurlarınıza gədən yolun astanasındasınız.

OXATAN - Sevgi məsələlərinə mülayim yanaşın. Bu, həm mövcud olan əsəbiliyinizi azaldar, həm də işlərinizin yaxşılaşmasına təkan verə bilər. Qohumluq münasibətlərinə xüsusi fikir verin.

OĞLAQ - Hər mənada uğurlu təqvimdir. Öz gücünüze etibar edin. Çünki Göy qübbəsi sizə elə bir enerji verəcək ki, bütün maneələri dəf edə biləcəksiniz. Axşamsa sürprizlər gözlənilir.

SUTÖKƏN - Günün birinci yarısında nəzərdə tutduğunuz perspektivlərin müəyyən hissəsini həll edə biləcəksiniz. Nahardan sonra isə yalnız neytral mövqə tutmalı, riskdən uzaq olmalısınız.

BALIQLAR - Elektrik və digər avadanlıqlarla ehtiyatlı davranın ki, xəsarət almayasınız. Digər sahələrdə elə bir çətinliyiniz olmayacaq. Axşam saatlarını ürəyinizə yaxın dostlarla gəzintiye həsr edin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Bu sərgidə manekenlər çimir

İngiltərədə açılan bir sərgi orijinallığı ilə diqqət çəkir. Ziyarətçilər divarlarda açılan deşiklərdən çimən manekenləri canlı olaraq izləyir. Mükafat almış sənətçi Mark Vallinger imzalı sərgi 16-cı əsrdə yaşamış məşhur rəssam Titianın tablolarından təsirlənib. “Diana” adlı yeni layihəsi üçün Twitter vasitəsilə elan verdiyi və 6 manekeni işə aldığı deyən Vallinger modellərin 2 saatdan bir yer dəyişdirdiyini söyləyib. Modellərin hamısına layihədə eyni ad verilib: “Yunan mifologiyasından gələn tanrı Diana əfsanəsində yer alan hamam səhnəsini günümüzdə uyğunlaşdırmaq istədim və ortaya belə bir iş çıxdı”.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

“Yeni Musavat”ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.